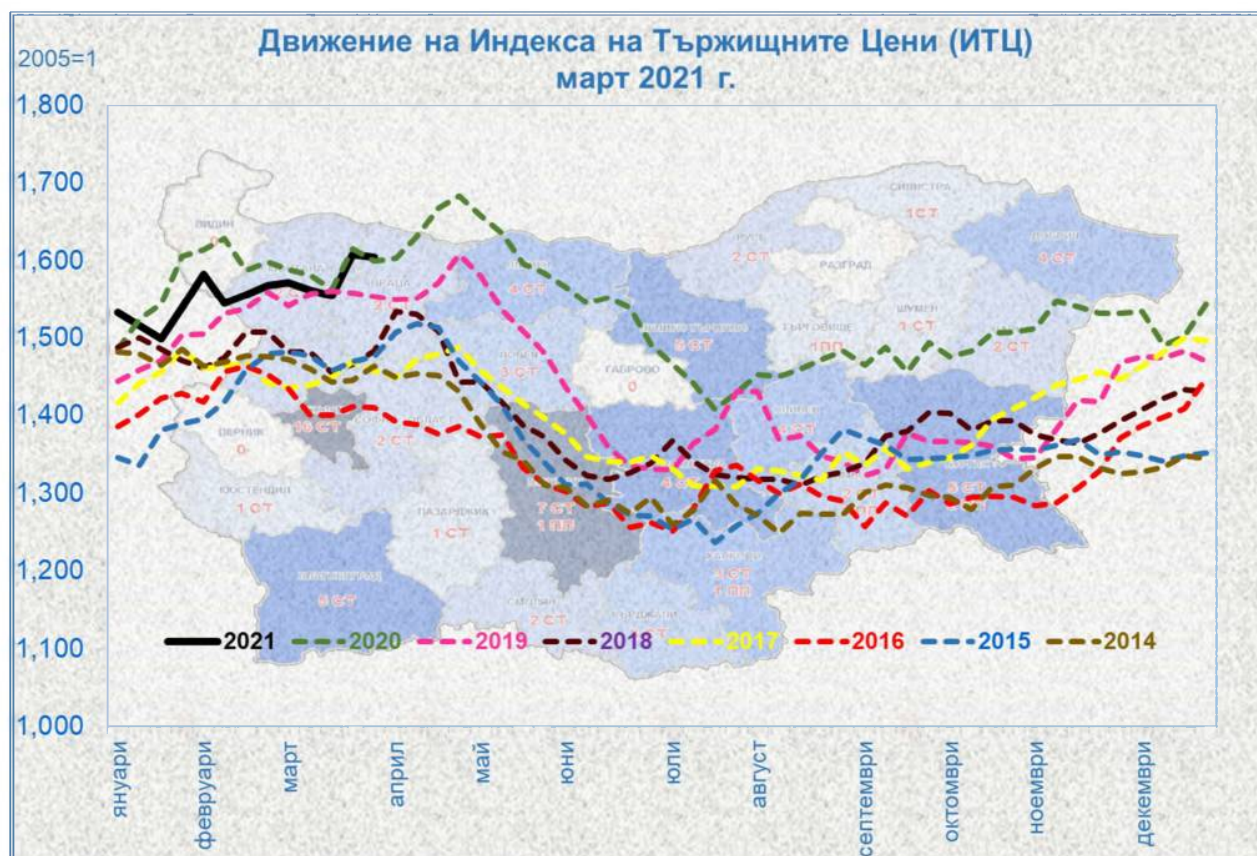

Месечен бюлетин

за цените на едро на хранителни продукти
на стоковите тържища в България

м. март 2021 г.

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

за цените на едро на хранителни продукти на стоковите тържища в България

Съдържание

Увод	3
Хранителни стоки	5
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки	5
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения	6
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения	8
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база	9
• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през месец март 2016 / 2021 г.	12
• Сравнителен анализ на цените на едро и на дребно през месец март	14
• Анализ на цените на хранителни стоки по региони	15
• Анализ на цените на млечни продукти по региони	16
• Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби	18
Плодове и зеленчуци	21
• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците	22
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база	24
• Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през март 2016 / 2021 г.	26
• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони	28
• Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци	31
Международни цени	33
• Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН	33
• Международни цени на зърнените култури	35
• Международни цени на растителните масла	39
• Международни цени на млечните продукти	42
• Международни цени на месата	43
• Международни цени на захарта	46
Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)	48

Таблици

Таблица 1	Промяна на цените на хранителните стоки през март на месечна и годишна база*.....	10
Таблица 2	Цени на едро на хранителните стоки през месец март за периода 2016/2021 г.*	12
Таблица 3	Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. март 2021 г.*	14
Таблица 4	Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец март 2021 г.*	15
Таблица 5	Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец март 2021 г.*.....	16
Таблица 6	Промяна на цените на плодове и зеленчуци през м. март на месечна и годишна база*	25
Таблица 7	Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец март за периода 2016/2021 г.*	27
Таблица 8	Цени на едро на домати и краставици по области през март 2021 г.*	28
Таблица 9	Цени на едро на банани и цитрусови плодове по области през март 2021 г.*.....	29
Таблица 10	Месечни индекси на цените на храните на ФАО през март 2021 г. *.....	33

Увод

През месец март пазарът на храни е изключително динамичен, като се наблюдават силни възходящи тенденции при някои от основните хранителни стоки, както и при някои стоки от групата на зеленчуците. Причините за тези тенденции са свързани с конюнктурата на международния пазар и със сезонния характер на стоките.

На **месечна база** на пазара на храни се наблюдават разнопосочни тенденции, но ценовите отклонения в положителна посока са много силно изразени (олио, яйца). Стабилизиране и слаб спад има при цените на захарта и фасула, а брашното и оризът запазват ценовите си равнища от предходния месец.

Цените на млечните произведения остават сравнително стабилни със слаб възходящ тренд, а при месата и месните произведения тенденциите са твърде разнопосочни.

На **годишна база** цените на повечето основни хранителни стоки бележат ръст, който е в широк интервал от 2-3% до 7-32%. Поскъпване спрямо миналата година има и при някои млечни произведения, което е по-силно изразено при кравето сирене и кашкавала. Спад на годишна база има при кравето масло. Пазарът на месо през март остава сравнително спокоен, като са отчетени по-силно изразени възходящи тенденции при месните произведения и незначителни такива при месата.

През месец март цените на плодовете и зеленчуците следват характерните сезонни трендове, като на месечна база се наблюдава поевтиняване на краставиците и поскъпване на голяма част от останалите зеленчуци. На годишна база отклоненията на цените на стоките в тази група са преобладаващо низходящи, с изключение на оранжерийните домати .

Ретроспективният анализ на движението на цените през месец март в **периода 2016 – 2021 г.** показва, че през тази година цените на повечето хранителни продукти, на млечните произведения и месата и месните произведения са най-високи спрямо същия месец на предходните пет години.

Тенденциите при движението на цените на плодовете и зеленчуците са основно низходящи, като цените им са по-ниски спрямо същия месец на предходните две – три години. Изключение прави цената на портокалите, която през тази година е най-висока.

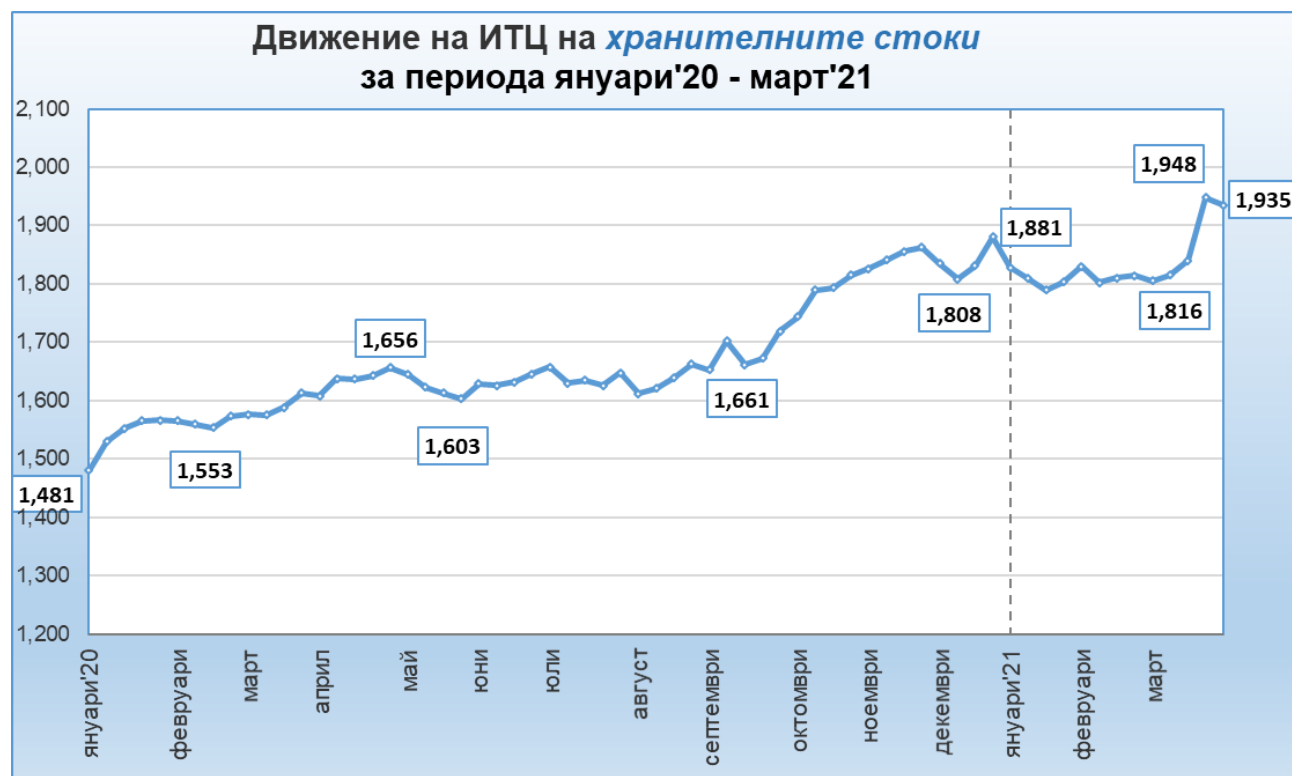
През м. март 2021 г. кривата на **Индекса на тържищните цени** е на по-високи нива в сравнение с периода на 2014 г.- 2019 г. и се доближава до стойностите от 2020 г .

През месеца на **международния пазар** се наблюдава ръст на цените на растителните масла, месото и млечните продукти, а при зърнените култури и при захарта се наблюдава намаление на цените на световния пазар.

Хранителни стоки

- Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на хранителните стоки

Конструираният от Комисията групов Индекс на тържищните цени на хранителните стоки илюстрира общото относително изменение на цените на едро на хранителните стоки, които влизат в неговия състав¹.

фигура 1 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2020 г. – март 2021 г.

В началото на месец март ИТЦ на хранителните стоки стартира от ниво 1,805 пункта. През втората седмица кривата запазва известен стабилитет, но от третата седмица на месеца стойностите рязко се покачват. В този период върху индекса рефлектира основно рязкото покачване на цената на слънчогледовото олио.

В края на месеца кривата стъпва на ниво от 1,935 пункта. Повишението спрямо началото на месеца е 7%, а в сравнение със същия период на миналата година е отчетен ръст от 20%. (фиг.1)

¹ Този индекс отразява цените на следните стоки: захар, фасул, ориз, леща, брашно и олио

Най-високите стойности на ИТЦ на хранителните стоки имаше през лятото на 2008 г., когато се наблюдаваше скок на цените на повечето основни хранителни стоки. Пикови нива бяха регистрирани също в края на 2011 г. и през 2012 г. (фиг.2)

фигура 2 ИТЦ на хранителните стоки за периода януари 2006 г. – март 2021 г.

- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на млечните произведения**

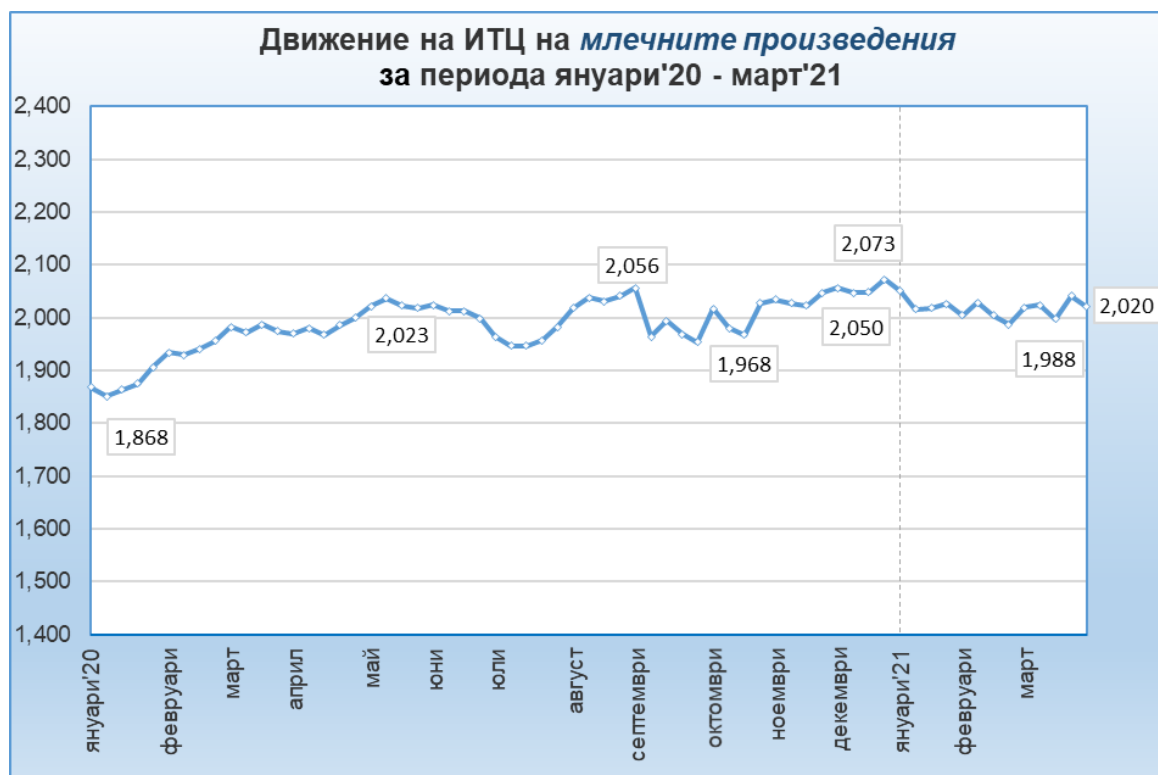
Движението на кривата на Индекса на Тържищните Цени на млечните произведения се обуславя от движението на цените на стоките, които влизат в неговата структура².

В началото на месеца стойностите стартират от ниво 2.020 пункта и през следващите седмици кривата се задържа около това ниво. Незначително покачване на индекса е отчетено през четвъртата седмица, когато стойността на индекса е 2,042 пункта. В сравнение със същия период на миналата година е отчетено минимално повишение от 2%. (фиг.3)

Пикови стойности на ИТЦ на млечните произведения бяха регистрирани в края на 2017 г., когато стоките от тази група поскъпнаха рязко и това беше най-силно

² Стоките, които влизат в структурата на този индекс са сирене – краве и овче, кашкавал "Витоша" и краве масло

изразено при кравето масло. В резултат на устойчивия възходящ тренд на кривата през предходната година, стойностите, достигнати през последната седмица на 2020 г. са на най-високото ниво за периода, в който Комисията конструира и наблюдава този индекс. (фиг.4)

фигура 3 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2020 г. – март 2021 г.

фигура 4 ИТЦ на млечните произведения за периода януари 2006 г. – март 2021 г.

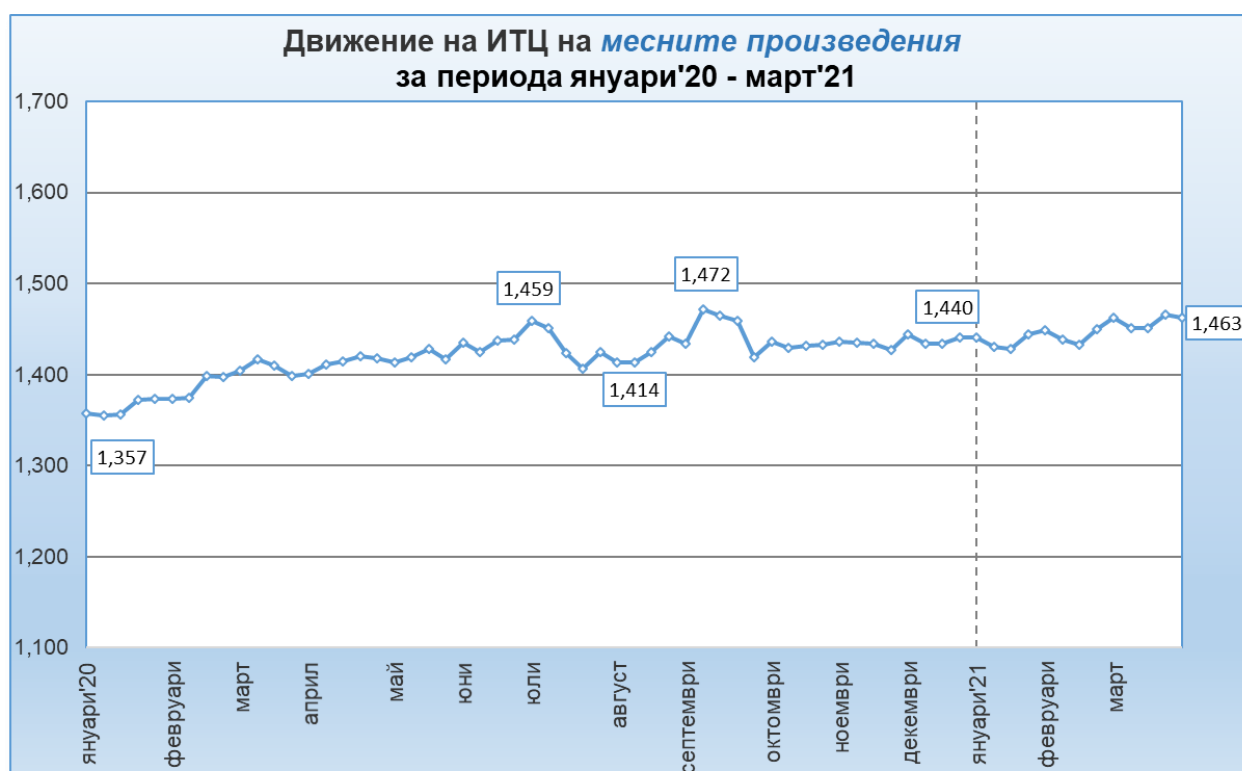
- **Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на месните произведения**

ИТЦ на месото, месните произведения и рибата³ е относителен измерител на общото състояние на пазара на едро на този вид хранителни стоки. С най-голямо тегло в тази група е цената на пилешкото месо.

В началото на месеца кривата стартира от ниво 1.462 пункта. През следващите две седмици стойностите леко се понижават, а в края на месеца индексът се връща на нивото от началто на м. март.

В сравнение със същия месец на предходната година, стойностите са с около 4,5% по-високи. (фиг. 5)

Максимални стойности през последните години ИТЦ на месата и месните произведения са отчетети през м. октомври 2020 г – 1.472 пункта. (фиг. 6)

фигура 5 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2020 г. – март 2021 г.

³ В структурата на индекса влизат стоките: пиле, колбаси малотрайни и шпеков салам; кренвирши; кайма и риба (скуприя).

фигура 6 ИТЦ на месните произведения за периода януари 2006 г. – март 2021 г.

- Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки на месечна и годишна база**

Тенденциите при движението на цените на едро на хранителните стоки през м. март, спрямо предходния месец са разнопосочни, но ценовите отклонения в положителна посока са много силно изразени. Значително поскъпване през месеца се наблюдава при слънчогледовото олио – 6%. В началото на месеца цената му е 2.60 лв./л. През следващите две седмици кривата има плавен възходящ тренд, след което придобива стръмен характер и в края на месеца цената на олиото е 2.99 лв., като спрямо началата на март поскъпването е 15%. (фиг. 15)

Цената на яйцата също се покачва на месечна база с 6%, но в абсолютна стойност поскъпването е едва 1 ст./бр. Минимален ръст от 1% е отчетен при лещата.

Стабилизиране и слаб спад има при цените на захарта и фасула (с около 1%), а брашното и оризът запазват ценовите си равнища от предходния месец. (табл. 1, фиг.7, 13-24)

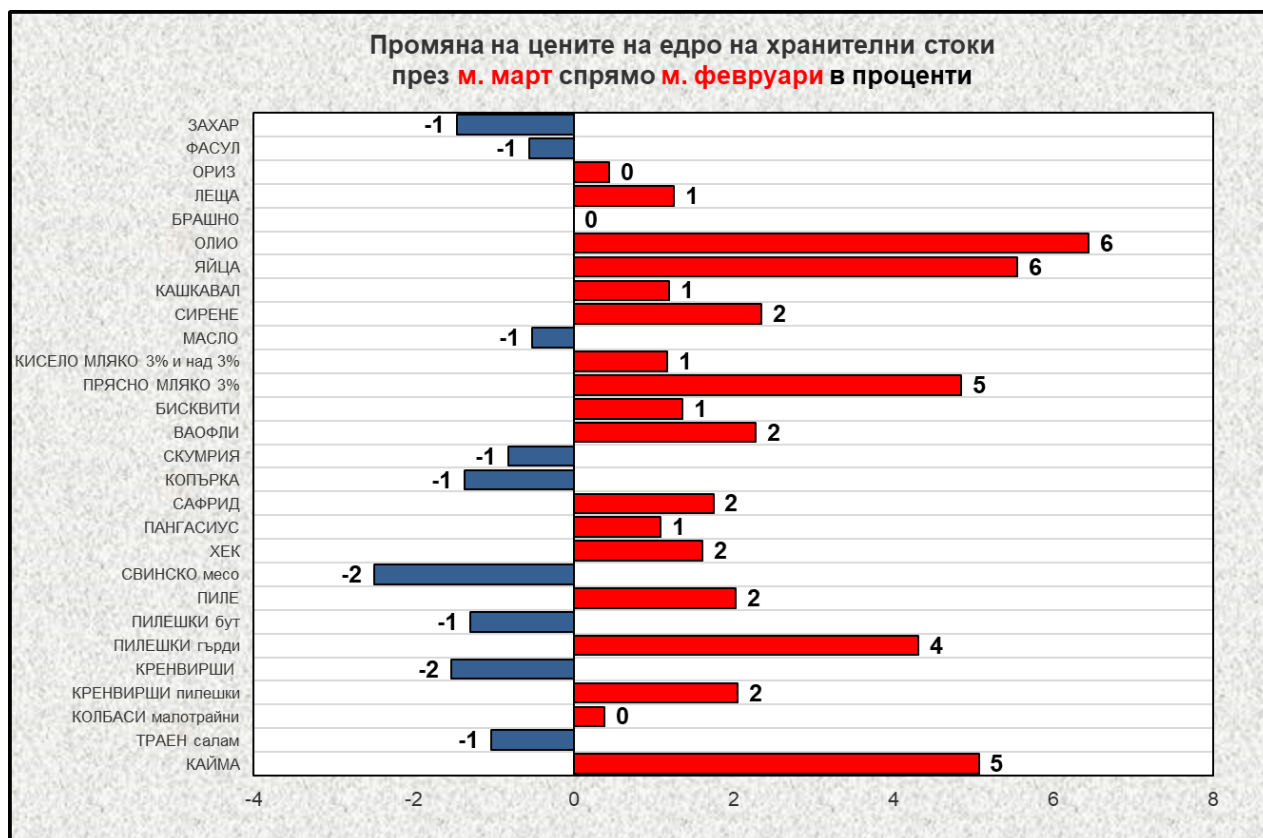
Цените на млечните произведения през месец март остават сравнително стабилни със слаб възходящ тренд. При кравето сирене, кашкавала и киселото мляко има слабо поскъпване от 1%. Цената на прясното мляко се покачва на месечна база с 6%, а при кравето масло е отчетен лек спад от 1%.(табл.1, фиг.7, 35-40)

Стойностните колебания на цените на месото и месните произведения през м. март в сравнение с февруари са с твърде разнопосочни тенденции. Повишение с около 4-5% е отчетено при пилешките гърди и каймата. Поскъпване с 2% има при пилето и пилешките кренвиршите. Поевтиняване на месечна база с 1-2% е регистрирано при свинското месо, пилешкия бут, телешките кренвирши и при трайния салам. (табл. 1, фиг. 7, 25-32)

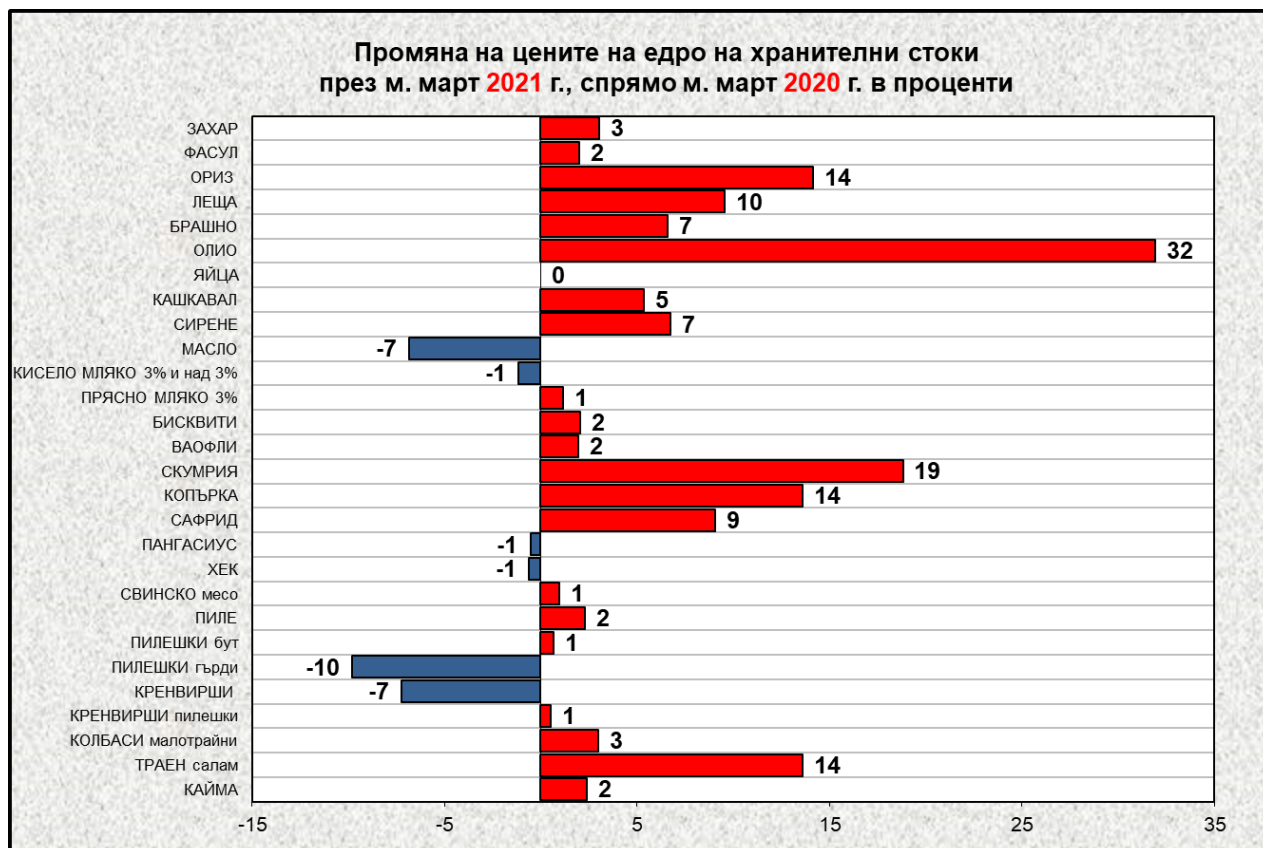
Таблица 1 Промяна на цените на хранителните стоки през март на месечна и годишна база*

СТОКА	февруари'21	март '21			март '20		
	цена	цена	промяна в %	промяна в лв.	цена	промяна в %	промяна в лв.
ЗАХАР	1,37	1,35	-1,5	-0,02	1,31	3,1	0,04
ФАСУЛ	3,61	3,59	-0,6	-0,02	3,52	2,0	0,07
ОРИЗ	2,25	2,26	0,4	0,01	1,98	14,1	0,28
ЛЕЩА	2,38	2,41	1,3	0,03	2,20	9,5	0,21
БРАШНО	0,97	0,97	0,0	0,00	0,91	6,6	0,06
ОЛИО	2,64	2,81	6,4	0,17	2,13	31,9	0,68
ЯЙЦА	0,18	0,19	5,6	0,01	0,19	0,0	0,00
КАШКАВАЛ	10,87	11,00	1,2	0,13	10,44	5,4	0,56
СИРЕНЕ	6,80	6,96	2,4	0,16	6,52	6,7	0,44
МАСЛО	1,92	1,91	-0,5	-0,01	2,05	-6,8	-0,14
КИСЕЛО МЛЯКО 3% и над 3%	0,85	0,86	1,2	0,01	0,87	-1,1	-0,01
ПРЯСНО МЛЯКО 3%	1,65	1,73	4,8	0,08	1,71	1,2	0,02
БИСКВИТИ	1,47	1,49	1,4	0,02	1,46	2,1	0,03
ВАОФЛИ	3,07	3,14	2,3	0,07	3,08	1,9	0,06
СКУМРИЯ	4,90	4,86	-0,8	-0,04	4,09	18,8	0,77
КОПЪРКА	2,20	2,17	-1,4	-0,03	1,91	13,6	0,26
САФРИД	3,43	3,49	1,7	0,06	3,20	9,1	0,29
ПАНГАСИУС	3,68	3,72	1,1	0,04	3,74	-0,5	-0,02
ХЕК	4,96	5,04	1,6	0,08	5,07	-0,6	-0,03
СВИНСКО месо	9,64	9,40	-2,5	-0,24	9,31	1,0	0,09
ПИЛЕ	3,94	4,02	2,0	0,08	3,93	2,3	0,09
ПИЛЕШКИ бут	3,11	3,07	-1,3	-0,04	3,05	0,7	0,02
ПИЛЕШКИ гърди	6,72	7,01	4,3	0,29	7,77	-9,8	-0,76
КРЕНВИРШИ	5,88	5,79	-1,5	-0,09	6,24	-7,2	-0,45
КРЕНВИРШИ пилешки	3,90	3,98	2,1	0,08	3,96	0,5	0,02
КОЛБАСИ малотрайни	5,13	5,15	0,4	0,02	5,00	3,0	0,15
ТРАЕН салам	9,70	9,60	-1,0	-0,10	8,45	13,6	1,15
КАЙМА	5,72	6,01	5,1	0,29	5,87	2,4	0,14

* Оцветените в червен цвят клетки показват процентът на поскъпване на месечна и годишна база на хранителните стоки, а оцветените в син цвят съответно тяхното поевтиняване

фигура 7 Промяна на цените на хранителните стоки през м. март на месечна база

фигура 8 Промяна на цените на хранителните стоки през м. март на годишна база

Спрямо същия месец на миналата година при цените на едро на хранителните стоки се наблюдават преобладаващо възходящи тенденции. (табл. 1, фиг. 8)

В резултат на устойчивото поскъпване на олиото през 2020 г. и рязкото покачване на цената му през месец март е отчетен ръст на годишна база от 32%. (фиг. 16) Поскъпването на годишна база на брашното, ориза и лещата е 7-14%, на захарта и фасула съответно 2-3%, а цената на яйцата е без промяна спрямо същия месец на миналата година. (фиг.13-24) При цените на млечните произведения се наблюдава покачване на годишна база с 5-7% на кравето сирене и на кашкавала, а цената на кравето масло бележи спад от 7% спрямо същия месец на миналата година. С леки отклонения в двете посоки, цените на млеката се доближават до нивата от предходната година. (фиг.35-40) Наблюденията на цените на месото и месните произведения на годишна база показват сравнително устойчиви нива с леки положителни отклонения при месата (свинско и пилешко) и повечето месни произведения. По-големи отклонения се наблюдават при пилешките гърди и телешките кренвирши, които поевтиняват със 7-10% и при трайния салам, който поскъпва на годишна база с 14%. (фиг.25-32) Наблюденията на цените на рибата на годишна база показват възходящ тренд, като най-голямо поскъпване е отчетено при скумрията (19%), следвана от копърката (14%) и сафрида (9%). (фиг. 33-34) Цените на захарните изделия се задържат около нивата от същия месец на предходната година с незначителен ръст от 2%.

• Сравнителен анализ на цените на хранителните стоки през месец март 2016 / 2021 г.

Таблица 2 Цени на едро на хранителните стоки през месец март за периода 2016/2021 г.*

март	ЗАХАР	ФАСУЛ	ОРИЗ	БРАШНО	ОЛИО	ЯЙЦА	КАШКАВАЛ	СИРЕНЕ	МАСЛО	СКУМРИЯ	СВИНСКО МЕСО	ПИЛЕ	КАЙМА	стойност на единица продукт
година														
2016	1,42	2,78	1,88	0,82	2,14	0,18	9,67	5,34	1,28	3,85	7,29	3,68	4,64	45
2017	1,58	3,43	1,85	0,76	2,10	0,20	9,97	5,62	1,44	4,07	5,79	3,53	4,62	45
2018	1,15	3,26	1,95	0,78	1,96	0,21	10,40	5,89	2,18	3,97	6,43	3,82	4,82	47
2019	1,17	3,32	1,87	0,83	1,92	0,19	9,90	5,70	2,17	4,41	6,96	3,75	4,53	47
2020	1,31	3,52	1,98	0,91	2,13	0,19	10,44	6,52	2,05	4,74	9,31	3,93	5,87	53
2021	1,35	3,59	2,26	0,97	2,81	0,19	11,00	6,96	1,91	4,41	9,40	4,02	6,01	55
брой наблюдавани стоки	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	

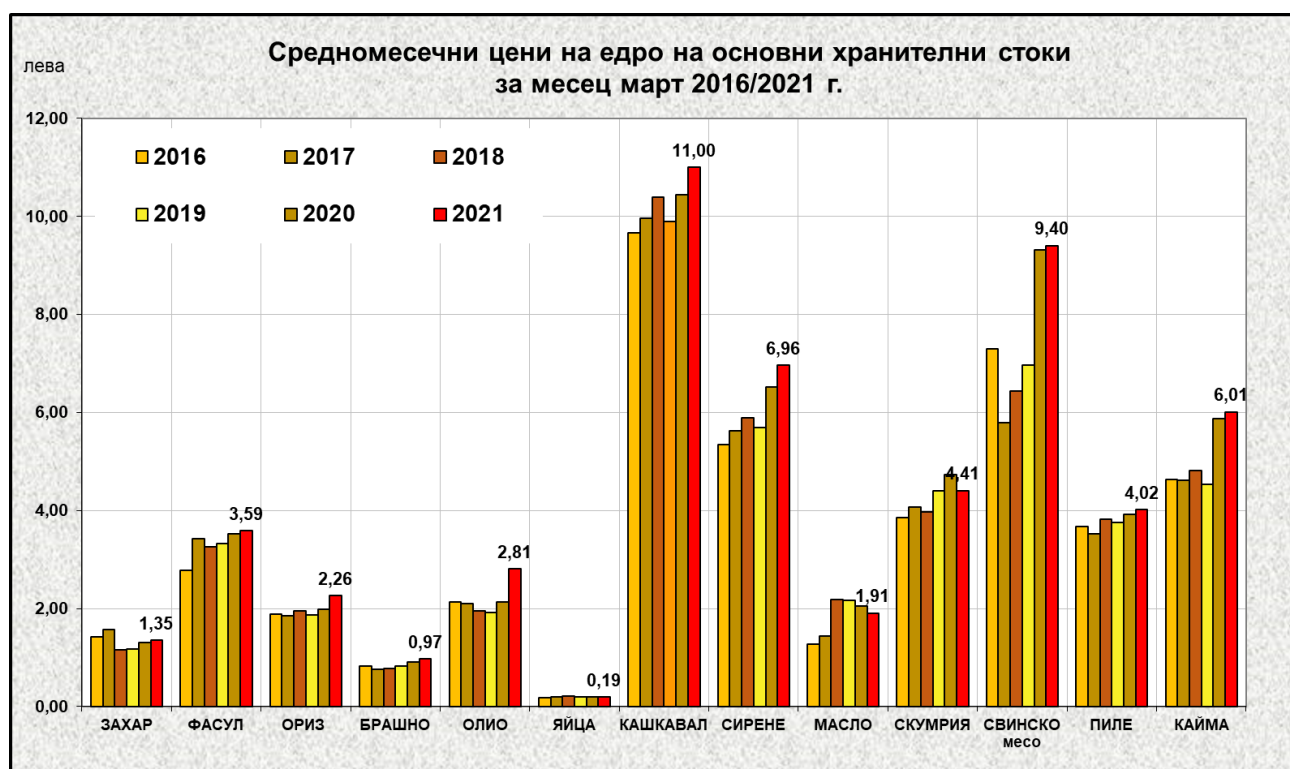
* Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода

Ретроспективният анализът на цените на хранителните стоки през м. март 2021 г. в сравнение със същия месец на шестгодишния период (2016 - 2021г.) показва, че през тази година цените на повечето хранителни продукти, на млечните произведения и месата и месните произведения са най-високи спрямо същия месец на предходните пет години.

През м. март тази година цените на фасула, ориза, брашното и олиото са най-високи. Цената на захарта е над нивата от 2018 - 2020 г. и остава под нивото от февруари 2016 и 2017 г. Цената на яйцата през м. март в периода 2016/2021 г. е стабилна и се движи в диапазона 18-21 ст./бр.

Цените на кравето сирене и кашкавала през март 2021 г. са най-високи за анализирания период, а цената на маслото е много над стойностите от 2016 – 2017 г. и е под нивата от периода 2018 – 2020 г.

Цената на свинското и пилешкото месо, както и на каймата през март 2021 г. са на най-високо ниво спрямо същия месец на анализирания период. (табл.2 и фиг.9)

фигура 9 Цени на едро на харнителните стоки през м. март 2016/2021 г.

- Сравнителен анализ на цените на едро и на дребно през месец март

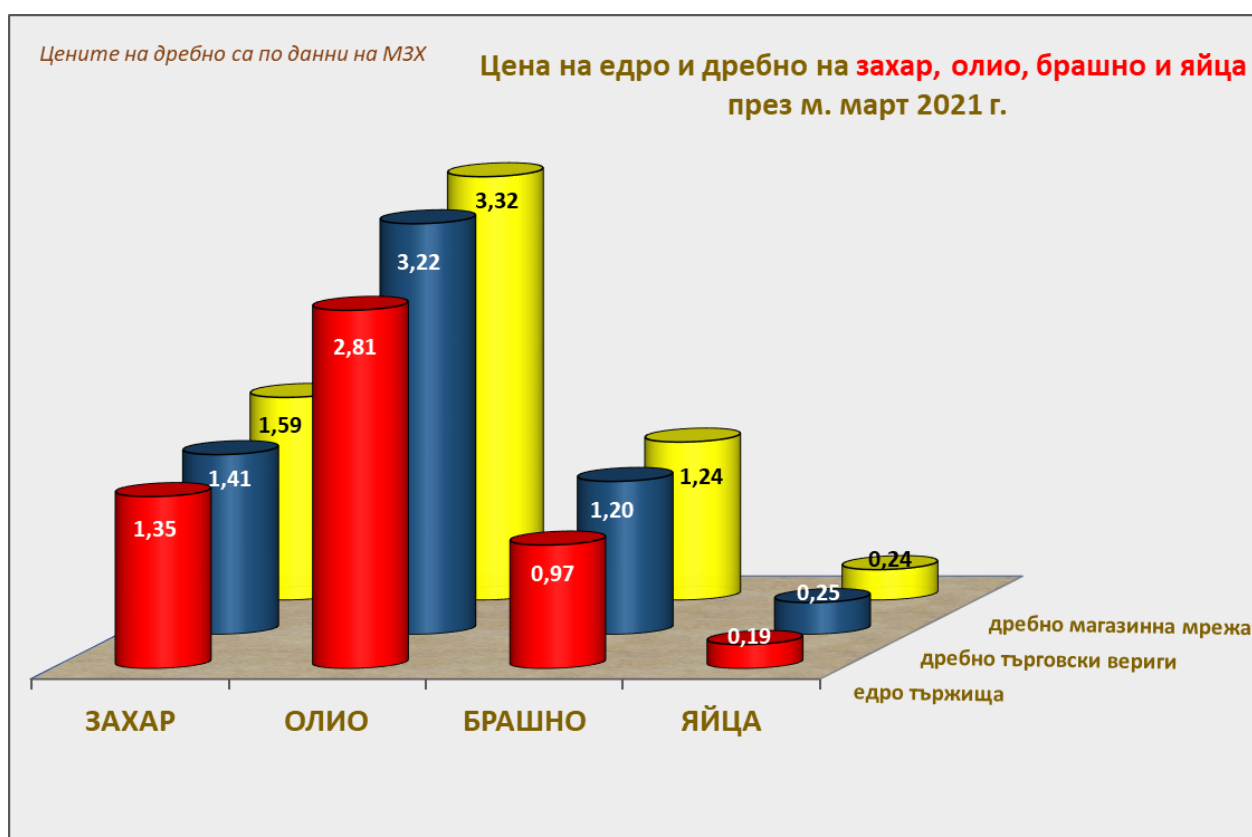
Наблюдението на цените на дребно на основните хранителни продукти: захар, олио, брашно и яйца показва, че през м. март надценките на цените на дребно, спрямо цените на едро в големите търговски вериги са в широкия диапазон 4 – 32%, като най-голямата надценка е отчетена при яйцата, а при цената на дребно на захарта надценката е най-малка – 4%.

В магазинната мрежа най-големите надценки от 28% са при брашното, 26% при яйцата, а при олиото и захарта те са 18%. (табл.3 и фиг.10)

Таблица 3 Цени на едро и на дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. март 2021 г.*

СТОКА	цени на едро на тържищата	цени на дребно в търговските вериги	надценка в %	надценка в лв.	цени на дребно в магазинната мрежа	надценка в %	надценка в лв.
ЗАХАР	1,35	1,41	4	0,06	1,59	18	0,24
ОЛИО	2,81	3,22	15	0,41	3,32	18	0,51
БРАШНО	0,97	1,20	24	0,23	1,24	28	0,27
ЯЙЦА	0,19	0,25	32	0,06	0,24	26	0,05

* Степенуваната скала в 4 степени визуализира градацията в големината на надценките

фигура 10 Цени на едро и дребно на захар, олио, брашно и яйца през м. март

- Анализ на цените на хранителни стоки по региони**

Анализът на цените на едро на основните хранителни стоки: брашно, захар и олио по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в диапазона $\pm 24 - 80\%$. (табл.4 и фиг.11)

Средната за страната през месец март 2021 г. цена на захарта е 1.35 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Бургас – 1.66 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област Добрич – 1.17 лв./кг. (фиг.11) В тържищата на регион Сливен захарта се е търгувала на средната за страната цена, а в 55% от областите тя е била по-висока от средната. Отклоненията в цените в различните региони са 42%. (табл. 4)

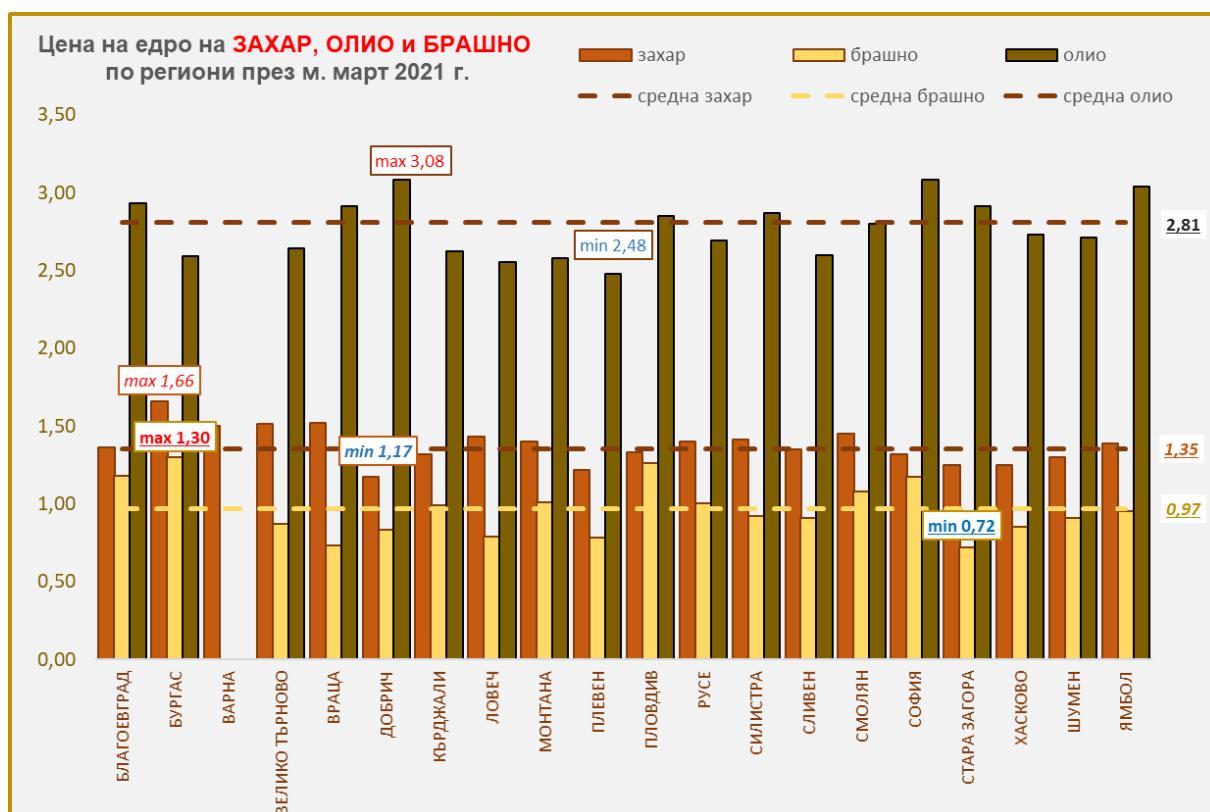
При средна за страната цена на олиото 2.81 лв./л, най-високи стойности са отчетени в област Добрич – 3.08 лв./л, а минималната средна за месеца цена е била в Плевенска област 2.48 лв./л. В 42% от областите олиото се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната. Отклоненията в цените в различните региони са 24% (табл. 4)

На най-висока средна цена брашното се е търгувало през март в Бургаска област - 1.30 лв./кг, най-ниската стойност е била в област Стара Загора - 0.72 лв./кг. Средно месечната цена на брашното за страната е 0.97 лв./кг. В 42% от областите брашното се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, а отклоненията в цените в различните региони са 80% (фиг. 11)

Таблица 4 Цени на едро на захар, брашно и олио по области през месец март 2021 г.*

ОБЛАСТ	ЗАХАР	средна захар	БРАШНО	средна брашно	ОЛИО	средна олио
БЛАГОЕВГРАД	1,36	1,35	1,18	0,97	2,93	2,81
БУРГАС	1,66	1,35	1,30	0,97	2,59	2,81
ВАРНА	1,50	1,35		0,97		2,81
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	1,51	1,35	0,87	0,97	2,64	2,81
ВРАЦА	1,52	1,35	0,73	0,97	2,91	2,81
ДОБРИЧ	1,17	1,35	0,83	0,97	3,08	2,81
КЪРДЖАЛИ	1,32	1,35	0,99	0,97	2,62	2,81
ЛОВЕЧ	1,43	1,35	0,79	0,97	2,55	2,81
МОНТАНА	1,40	1,35	1,01	0,97	2,58	2,81
ПЛЕВЕН	1,22	1,35	0,78	0,97	2,48	2,81
ПЛОВДИВ	1,33	1,35	1,26	0,97	2,85	2,81
РУСЕ	1,40	1,35	1,00	0,97	2,69	2,81
СИЛИСТРА	1,41	1,35	0,92	0,97	2,87	2,81
СЛИВЕН	1,35	1,35	0,91	0,97	2,60	2,81
СМОЛЯН	1,45	1,35	1,08	0,97	2,80	2,81
СОФИЯ	1,32	1,35	1,17	0,97	3,08	2,81
СТАРА ЗАГОРА	1,25	1,35	0,72	0,97	2,91	2,81
ХАСКОВО	1,25	1,35	0,85	0,97	2,73	2,81
ШУМЕН	1,30	1,35	0,91	0,97	2,71	2,81
ЯМБОЛ	1,39	1,35	0,95	0,97	3,04	2,81

* Оцветените в червен цвят клетки показват цена над средната, тези оцветени в синьо - под средната за страната цена, оцветените в зелен цвят клетки са равни на средната, а неоцветените клетки сочат, че няма данни за цени

фигура 11 Цени на едро на захар, олио и брашно през м. март по области

• Анализ на цените на млечни продукти по региони

Таблица 5 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло по области през месец март 2021 г. *

ОБЛАСТ	КАШКАВАЛ	средна кашкавал	СИРЕНЕ	средна сирене	МАСЛО	средна масло
БЛАГОЕВГРАД	10,20	11,00	6,93	6,96	1,88	1,91
БУРГАС	11,12	11,00	7,87	6,96	2,10	1,91
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	14,24	11,00	9,33	6,96	2,00	1,91
ВРАЦА	12,10	11,00	7,52	6,96	2,10	1,91
ДОБРИЧ	10,06	11,00	5,05	6,96		1,91
КЪРДЖАЛИ	11,05	11,00	7,03	6,96	1,91	1,91
ЛОВЕЧ	13,55	11,00	5,35	6,96	1,98	1,91
ПЛЕВЕН	11,82	11,00	6,88	6,96	1,79	1,91
ПЛОВДИВ	12,00	11,00	8,45	6,96		1,91
СИЛИСТРА		11,00	7,88	6,96	1,85	1,91
СЛИВЕН	10,73	11,00	6,53	6,96		1,91
СОФИЯ	9,96	11,00	6,96	6,96	1,90	1,91
СТАРА ЗАГОРА	10,23	11,00	7,10	6,96		1,91
ХАСКОВО	12,80	11,00	5,90	6,96	1,65	1,91
ШУМЕН	11,07	11,00	5,99	6,96	1,77	1,91
ЯМБОЛ		11,00	6,37	6,96		1,91

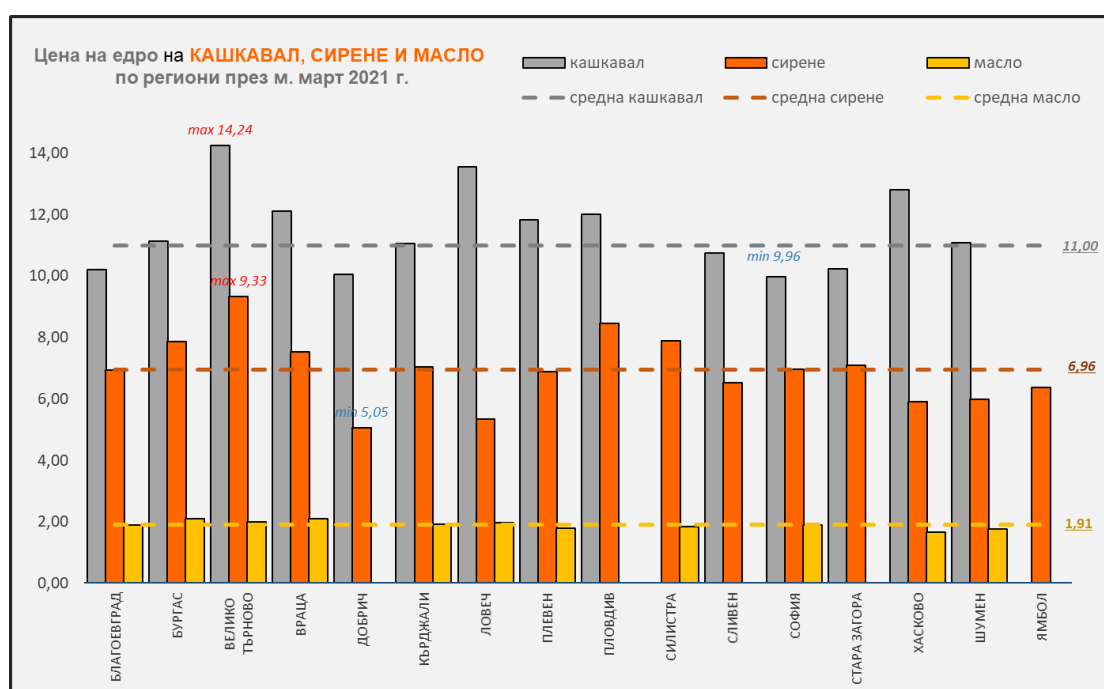
* Оцветените в червен цвят клетки показват цена над средната, оцветените в син цвят показват цена под средната, със зелен цвят - равни на средната, а неочетените клетки сочат, че няма данни за цени

Анализът на цените на едро на млечните продукти: кашкавал, сирене и масло по региони показва, че отклоненията в цените в различните области от средната за страната цена са в диапазона ± 27 - 85%. (табл.5 и фиг.12)

Средната за страната през месец март 2021 г. цена на кашкавала е 11.00 лв./кг. Най-висока стойност е отчетена в тържищата в област Велико Търново – 14.24 лв./кг, а най-ниската средна за месеца е била цената в област София – 9.96 лв./кг. (фиг.12) В 50% от областите, в които има данни за продажби тя е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 43%.

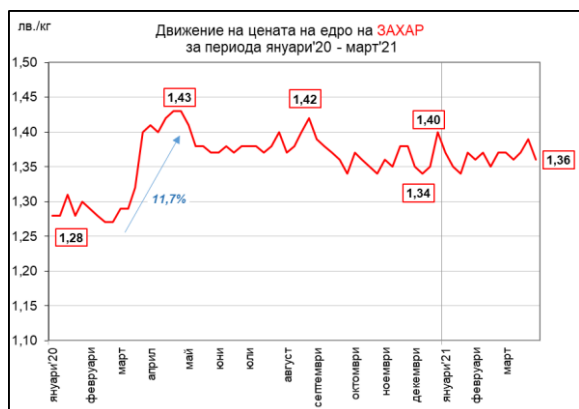
При средна за страната цена на сиренето 6.96 лв./кг, най-високи стойности са отчетени отново в област Велико Търново – 9.33 лв./кг, а минималната средна за месеца цена е била в област Добрич – 5.05 лв./кг. В 35% от областите сиренето се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, а в област София цената е равна на средната. Отклоненията в цените в различните региони са 85% (табл. 5)

На най-висока средна цена маслото се е търгувало през март в областите Бургас и Враца – 2.10 лв./бр., най-ниската стойност е била в област Хасково – 1.65 лв./бр. Средно месечната цена на маслото за страната е 1.91 лв./бр. В 36% от областите с регистрирани продажби през месеца маслото се е търгувало на цена, по-висока от средната за страната, в една от областите – Кърджали то се е търгувало на средната за страната цена, а отклоненията в цените в различните региони са 27% (табл. 5, фиг. 12)

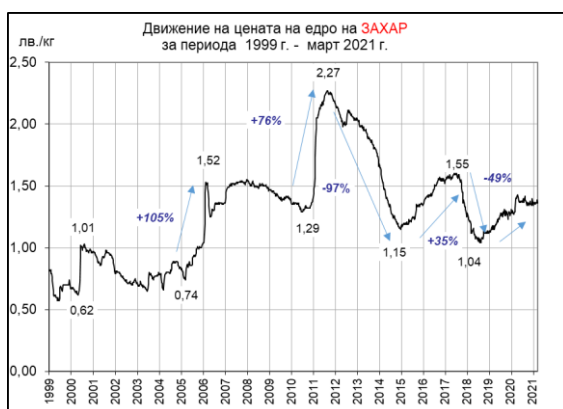

фигура 12 Цени на едро на кашкавал, сирене и масло през м. март по области

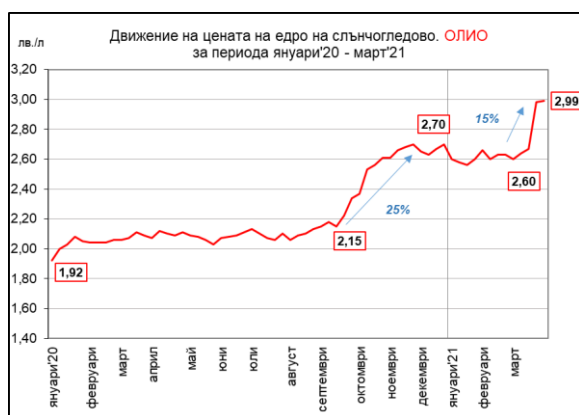
- **Диаграми на движението на цените на основни хранителни стоки, млечни продукти, меса и месни произведения и риби**

фигура 13

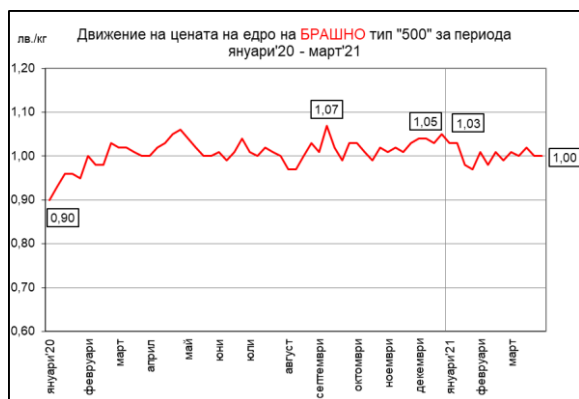
фигура 14

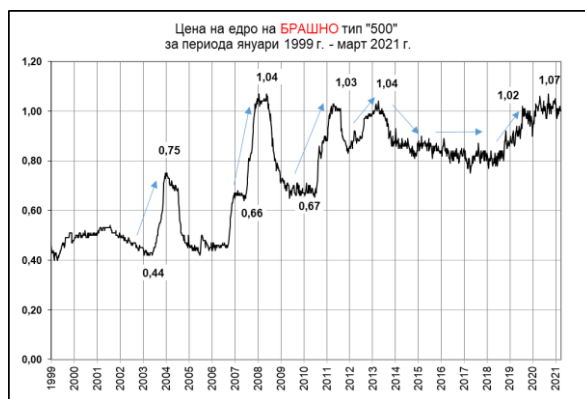
фигура 15

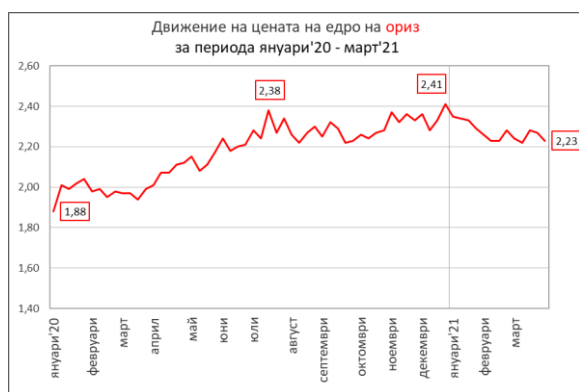
фигура 16

фигура 17

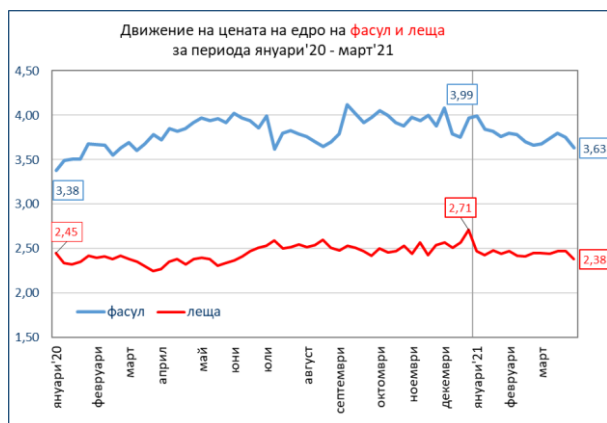
фигура 18

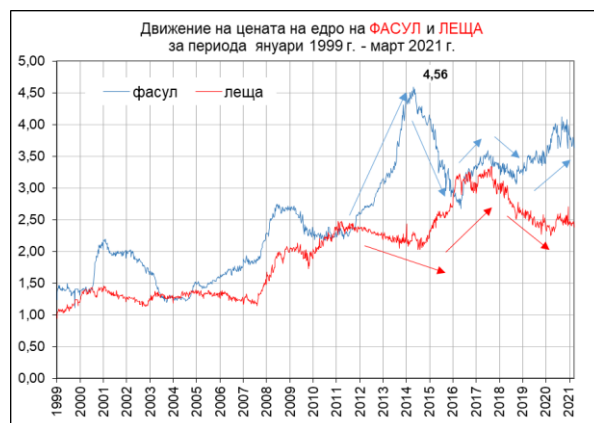
фигура 19

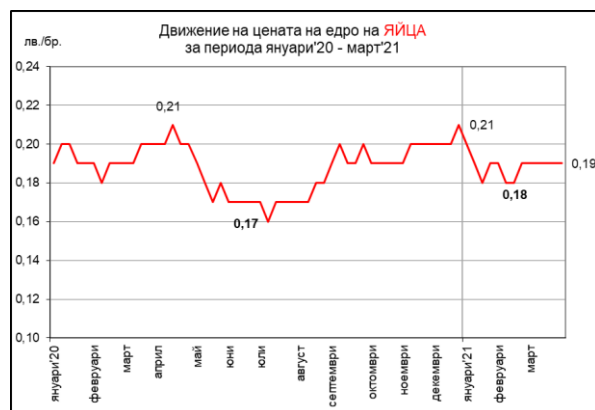
фигура 20

фигура 21

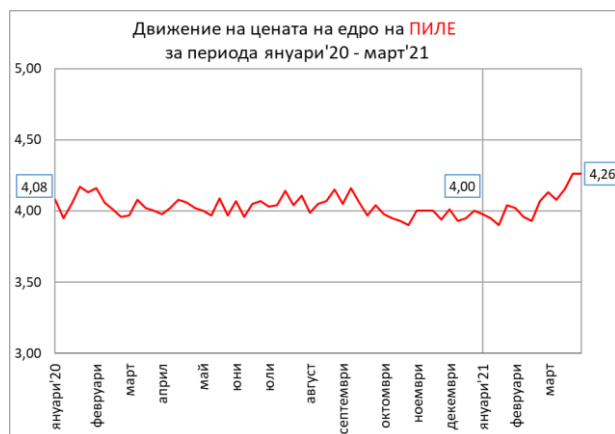
фигура 22

фигура 23

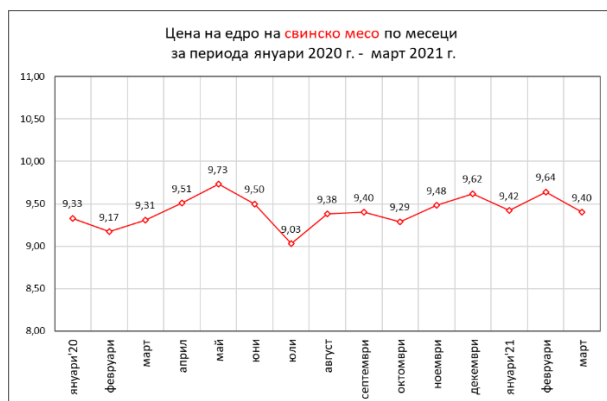
фигура 24

фигура 25

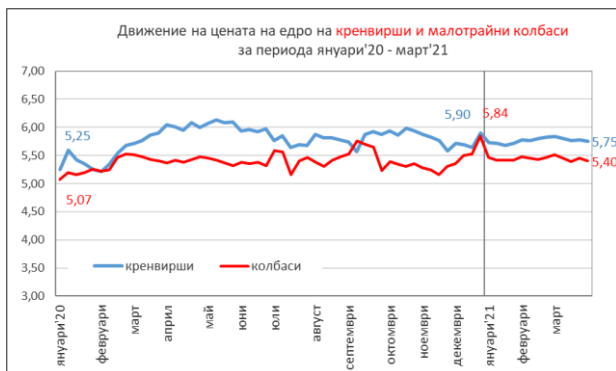
фигура 26

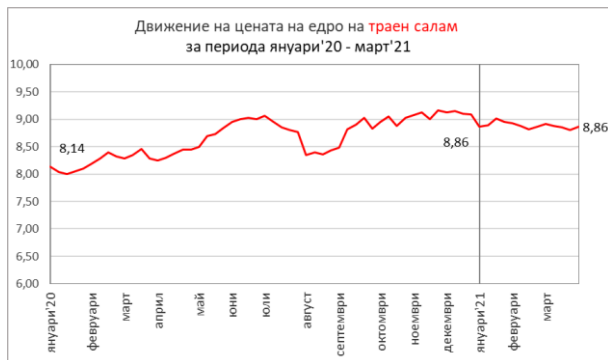
фигура 27

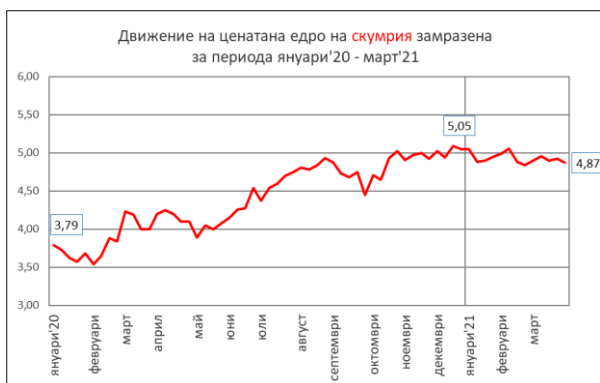
фигура 28

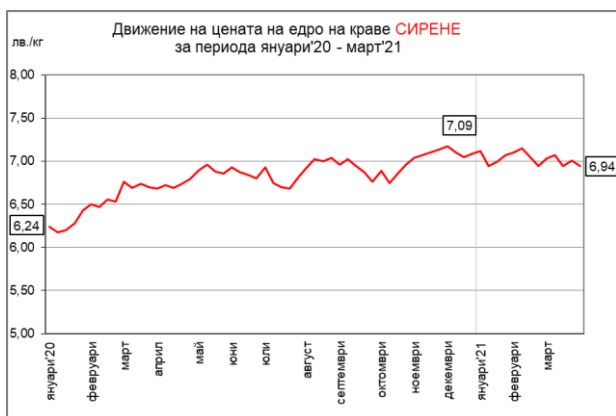
фигура 29

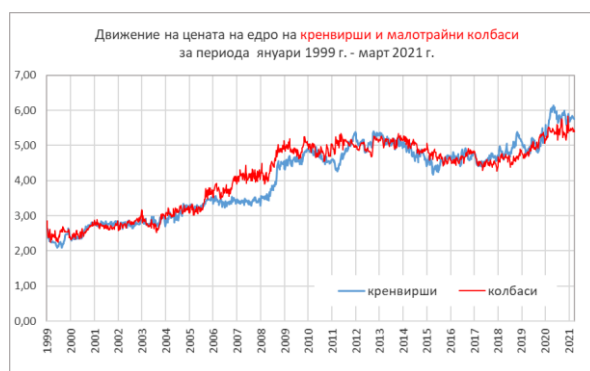
фигура 31

фигура 33

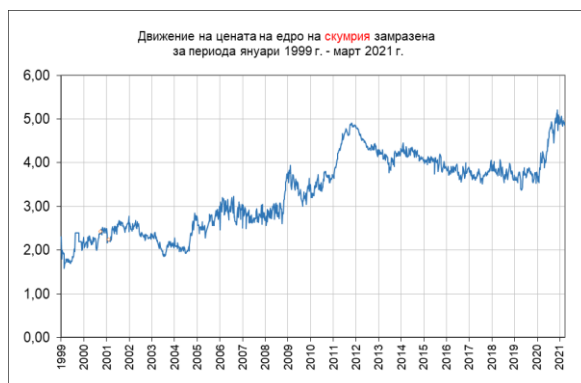
фигура 35

фигура 30

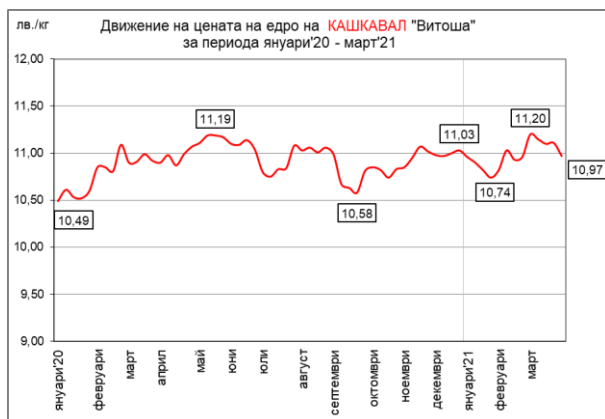
фигура 32

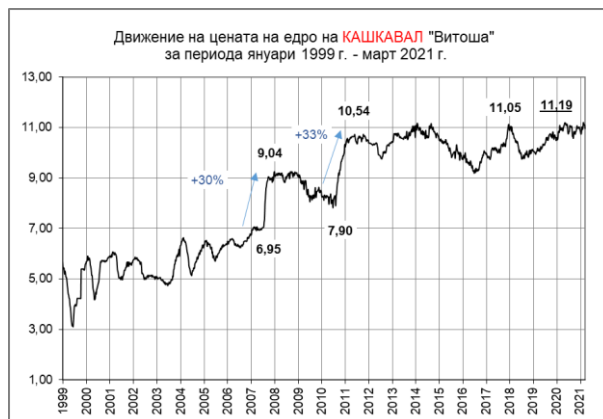
фигура 34

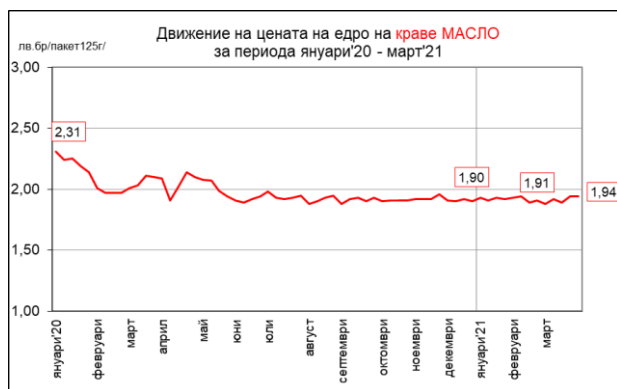
фигура 36

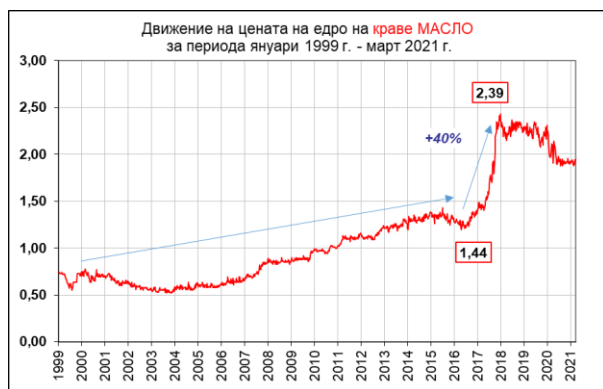
фигура 37

фигура 38

фигура 39

фигура 40

Плодове и зеленчуци

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. март показват, че относителният дял на предлаганите количества българската продукция е по-малък в сравнение с дела на продажбите от внос. (фиг. 41)

Съотношението между продажбите на български домати и на домати от внос през месеца показва силен превес на вносните зеленчуци, като съотношението е 92% към 8%. Относителният дял на количествата български краставици през март е 32%, като продажбите на краставици от внос съставляват 68% от общите предлагани количества.

Аналогични са наблюденията върху продажбите на картофи, лук и чесън. Относителният дял на количествата продадено българско зеле е 13%, а на вносното съответно 87%. Относителният дял на българския зрял лук и чесън е около 10%, а 20% от продажбите на картофи през месеца е българска продукция.

Количествата вносни ябълки преобладават на пазара, като съотношението е 79%:21%. (фиг. 41)

фигура 41 Относителен дял на продажбите на плодове и зеленчуци през м. март

• Индекс на Тържищните Цени (ИТЦ) на плодовете и зеленчуците

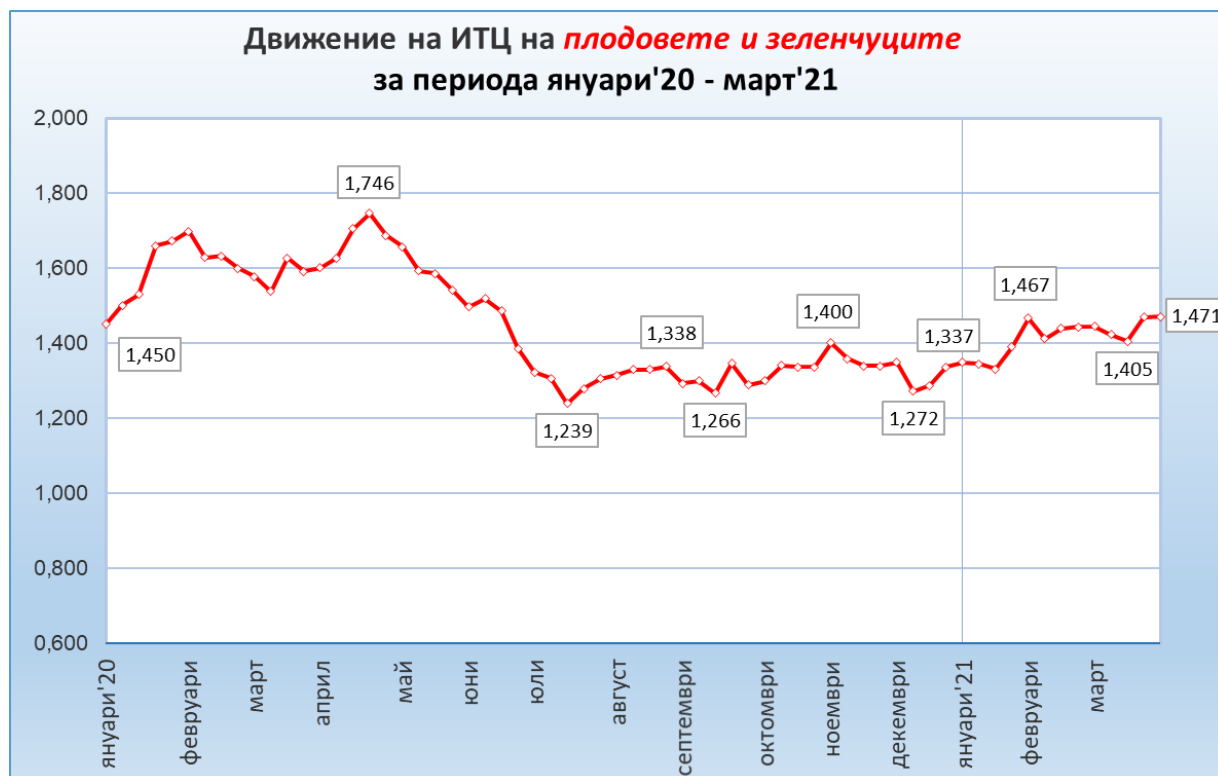
Движението на кривата на ИТЦ⁴ на плодовете и зеленчуците следва характерните за тези продукти сезонни тенденции. Максималните зимни стойности се наблюдават обикновено в периода януари – февруари, а през последните години и през април. Минималните летни стойности, в зависимост от конкретните метеорологични стойности се регистрират през юли - август. (фиг.42,43)

През първата седмица на март нивото на този индекс се задържа около стойностите от последната седмица на февруари, като стартира от ниво 1.445 пункта. През следващите две седмици се наблюдава леко движение надолу, а през четвъртата седмица на март трендът се обръща и кривата тръгва рязко нагоре. През този период се наблюдава рязко поскъпване на домати. В края на месеца

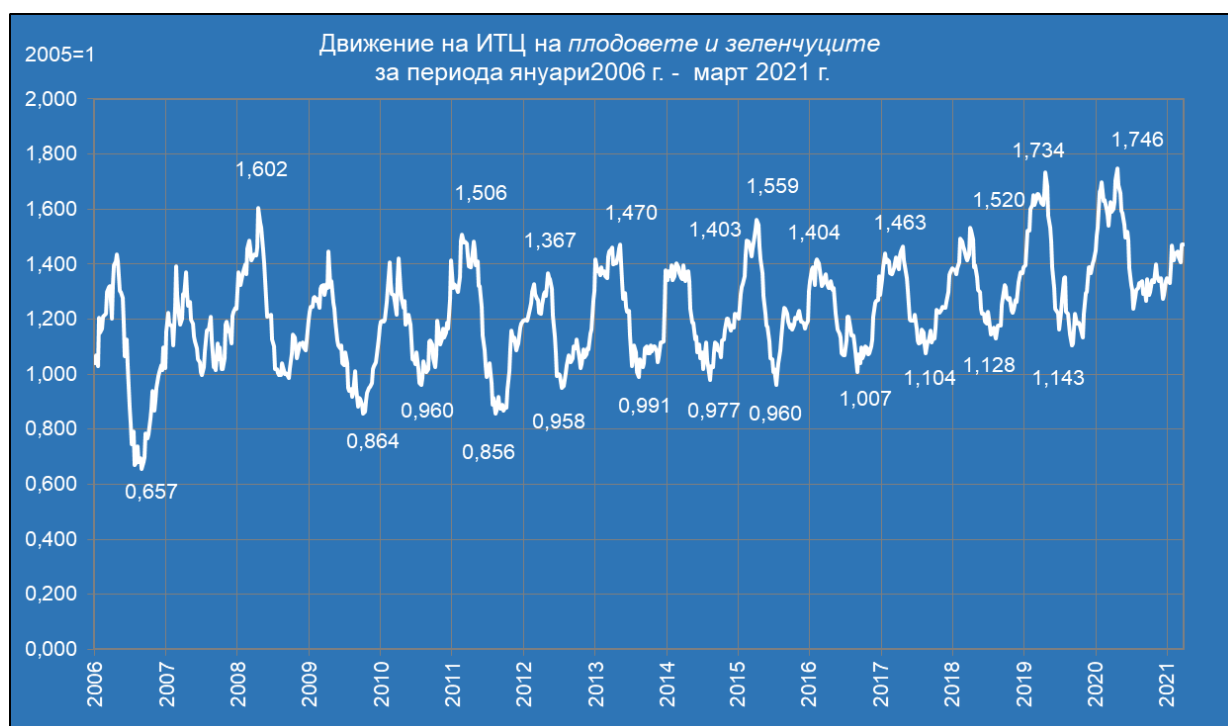
⁴ В състава на този индекс са включени следните стоки: ябълки български и ябълки от внос, картофи български и от внос, лук зрял, чесън зрял, домати оранжерийни и домати от внос, краставици оранжерийни и от внос, пипер зелен, зеле, банани, портокали и лимони

възходящата тенденция се запазва и индексът стъпва на ниво от 1,471 пункта, като повишението му спрямо началото на месеца е 1,8%, но остава много под миналогодишните му стойности. (фиг. 42)

Пикови стойности този индекс имаше през месец април 2020 г. - 1.746 пункта. (фиг. 43)

фигура 42 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2020 г. – март 2021 г.

фигура 43 ИТЦ на плодовете и зеленчуците за периода януари 2006 г. – март 2021 г.

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците на месечна и годишна база**

При движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. март спрямо м. февруари се наблюдават разнопосочни тенденции . (табл. 6 и фиг.44)

Цените на едро на българските домати бележат ръст от 26%, а вносните са без промяна на месечна база. Българските краставиците поевтиняват спрямо предходния месец с 23%, а вносните краставици с 31%. Цената на червения пипер, зелето и морковите поскъпват с 5-7%, а зрелият чесън с 13%. Леко поевтиняване на месечна база е отчетено при картофите и зрелия лук (3-4%). (фиг. 49-58)

При цените на плодовете се наблюдава възходяща тенденция при мандарините, които поскъпват на месечна база с 9%, а цената на портокалите бележи спад от 7%. Леко понижение се наблюдава и при ябълките (3%), а цените на бананите и лимоните се задържат около нивата от предходния месец. (фиг.59-63)

В сравнение със същия месец на миналата година при цените, както на зеленчуците, така и на плодовете се наблюдават низходящи тенденции с изключение на българските домати, които поскъпват на месечна база с 25%.

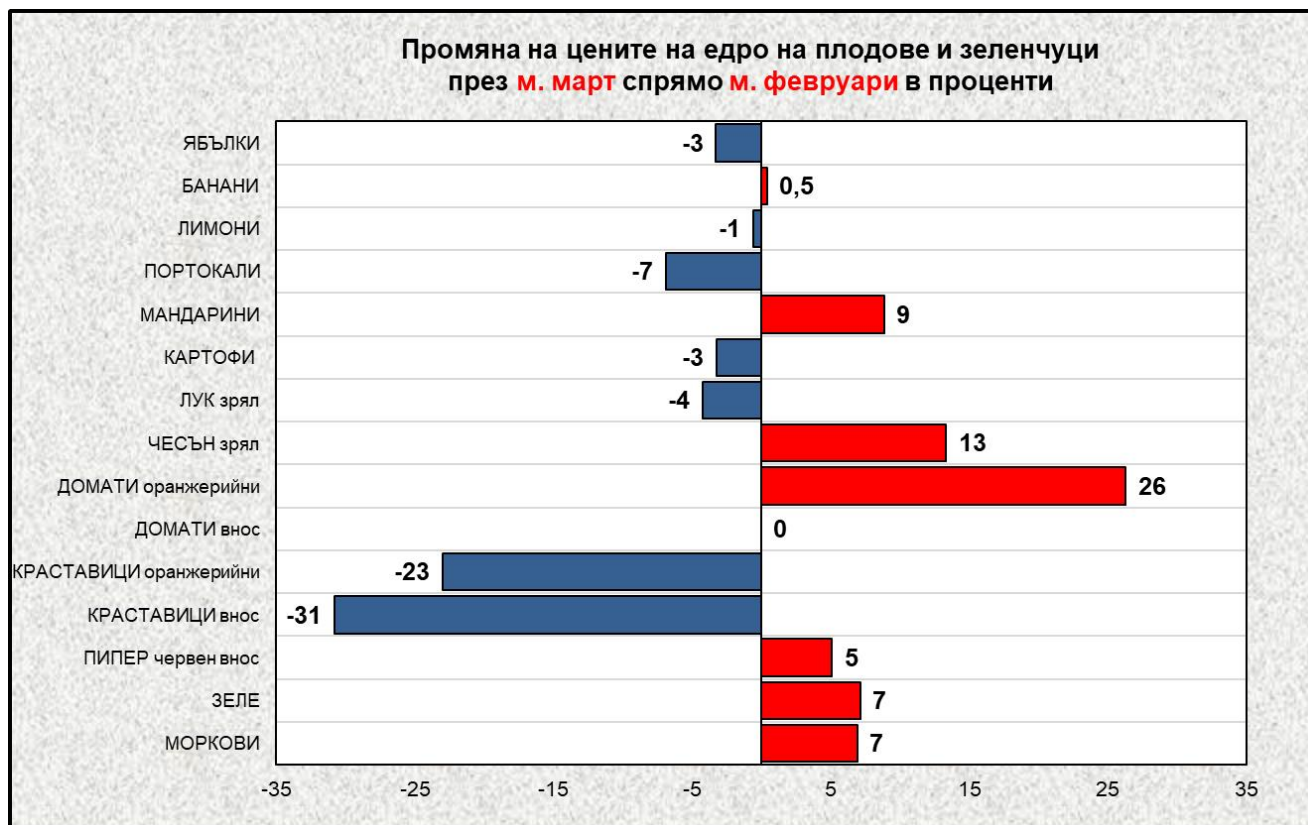
Поевтиняването на картофите и лука е около 40%, на вносните краставиците, и на червения пипер и на морковите то е 17-22 %. Цените на останалите зеленчуци, предмет на този анализ бележат спад на годишна база в диапазона 4 – 8%.

При цените на плодовете също се наблюдава спад на стойностите, като при лимоните той е 32%. Този спад на цената на лимоните се дължи на високите стойности, които се наблюдаваха през миналата година. Тогава цената им рязко се покачи в резултат на повишеното търсене във връзка с възникналата ковид пандемия. Поевтиняване на годишна база има и при ябълките с 20% и при мандарините с 8%. Цените на бананите и портокалите се задържат около миналогодишните си нива. (табл.6 и фиг.45)

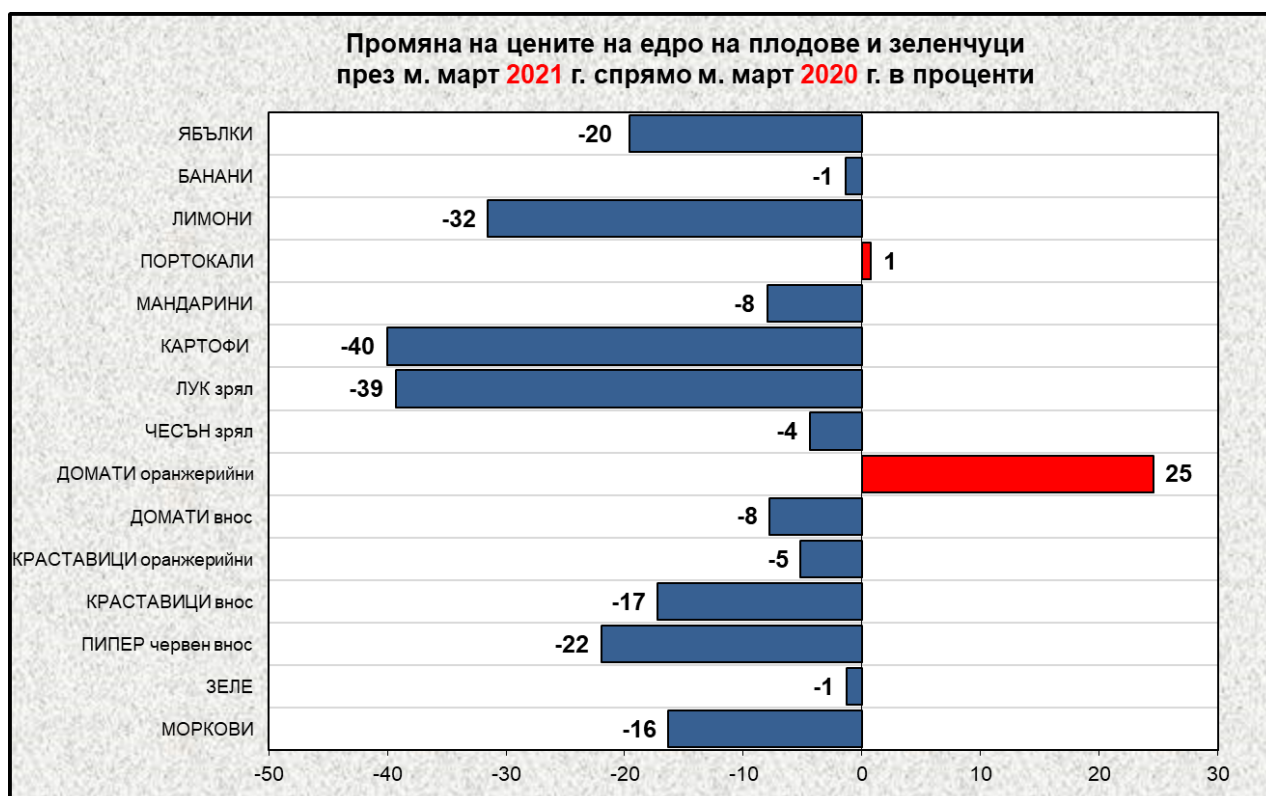
Таблица 6 Промяна на цените на плодове и зеленчуци през м. март на месечна и годишна база*

СТОКА	февруари'21	март '21			март '20		
	цена	цена	промяна в%	промяна в лв.	цена	промяна в%	промяна в лв.
ЯБЪЛКИ	1,23	1,19	-3	-0,04	1,48	-20	-0,29
БАНАНИ	2,11	2,12	0,5	0,01	2,15	-1	-0,03
ЛИМОНИ	1,79	1,78	-1	-0,01	2,60	-32	-0,82
ПОРТОКАЛИ	1,45	1,35	-7	-0,10	1,34	1	0,01
МАНДАРИНИ	1,69	1,84	9	0,15	2,00	-8	-0,16
КАРТОФИ	0,62	0,60	-3	-0,02	1,00	-40	-0,40
ЛУК зрял	0,71	0,68	-4	-0,03	1,12	-39	-0,44
ЧЕСЪН зрял	4,42	5,01	13	0,59	5,24	-4	-0,23
ДОМАТИ оранжерийни	2,09	2,64	26	0,55	2,12	25	0,52
ДОМАТИ внос	1,78	1,78	0	0,00	1,93	-8	-0,15
КРАСТАВИЦИ оранжерийни	3,57	2,75	-23	-0,82	2,90	-5	-0,15
КРАСТАВИЦИ внос	2,50	1,73	-31	-0,77	2,09	-17	-0,36
ПИПЕР червен внос	2,74	2,88	5	0,14	3,69	-22	-0,81
ЗЕЛЕ	0,70	0,75	7	0,05	0,76	-1	-0,01
МОРКОВИ	0,72	0,77	7	0,05	0,92	-16	-0,15

* Оцветените в червен цвят клетки показват процентът на поскъпване на месечна и годишна база на хранителните стоки, а оцветените в син цвят съответно тяхното поевтиняване

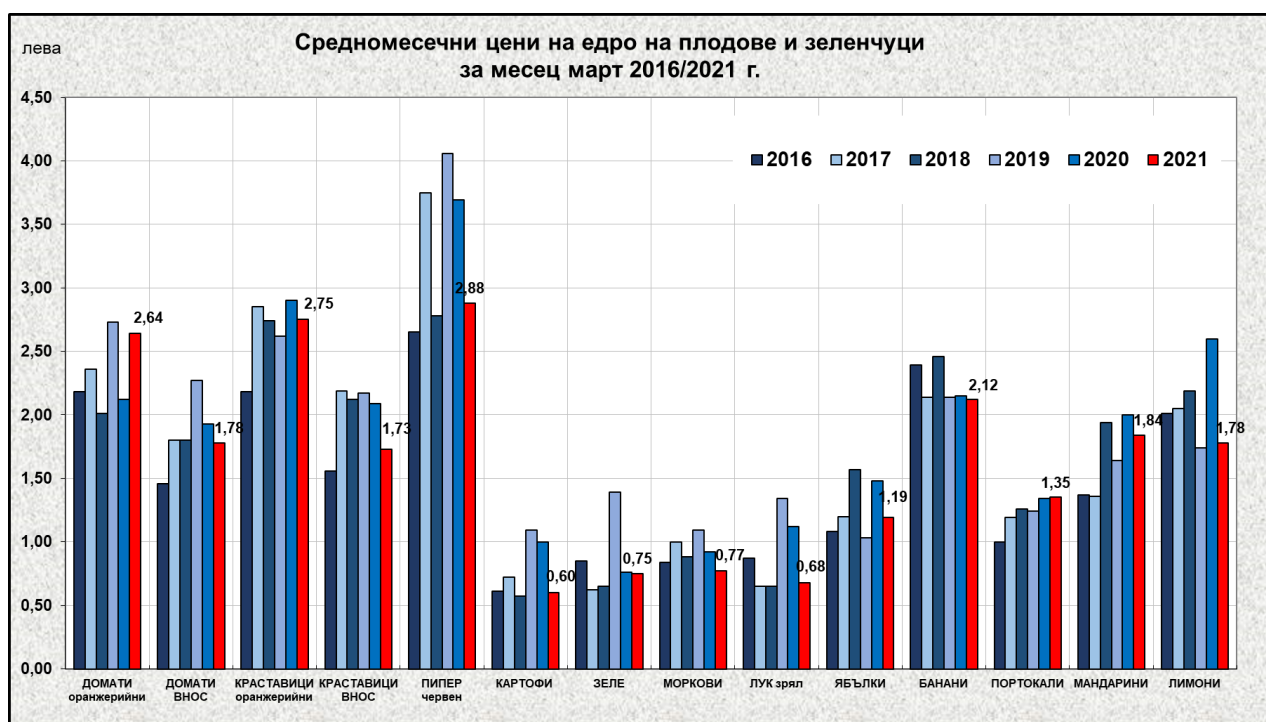

фигура 44 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. март на месечна база

фигура 45 Промяна на цените на плодовете и зеленчуците през м. март на годишна база

- **Сравнителен анализ на цените на плодовете и зеленчуците през март 2016 / 2021 г.**

фигура 46 Цени на едро на плодовете и зеленчуците през м. март 2016/2021 г.

Таблица 7 Цени на едро на плодове и зеленчуци през месец март за периода 2016/2021 г.*

март година	ДОМАТИ оранжерийни	ДОМАТИ ВНОС	КРАСТАВИЦИ оранжерийни	КРАСТАВИЦ И ВНОС	ПИПЕР червен	КАРТОФИ	ЗЕЛЕ	МОРКОВИ	ЛУК зрял	ЯБЪЛКИ	БАНАНИ	ПОРТОКАЛИ	МАНДАРИНИ	ЛИМОНИ	стойност на единица продукт
2016	2,18	1,46	2,18	1,56	2,65	0,61	0,85	0,84	0,87	1,08	2,39	1,00	1,37	2,01	21
2017	2,36	1,80	2,85	2,19	3,75	0,72	0,62	1,00	0,65	1,20	2,14	1,19	1,36	2,05	24
2018	2,01	1,80	2,74	2,12	2,78	0,57	0,65	0,88	0,65	1,57	2,46	1,26	1,94	2,19	24
2019	2,73	2,27	2,62	2,17	4,06	1,09	1,39	1,09	1,34	1,03	2,14	1,24	1,64	1,74	27
2020	2,12	1,93	2,90	2,09	3,69	1,00	0,76	0,92	1,12	1,48	2,15	1,34	2,00	2,60	26
2021	2,64	1,78	2,75	1,73	2,88	0,60	0,75	0,77	0,68	1,19	2,12	1,35	1,84	1,78	23
брой наблюдаван и стоки	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

* Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока през годините от периода

Анализът на движението на цените на едро на плодовете и зеленчуците през м. март 2021 г. в сравнение със същия месец на шестгодишния период (2016 – 2021 г.) показва следните тенденции: (табл. 7 и фиг. 46)

- Плодовете и зеленчуците имат изцяло сезонен характер, а цените им силно се влияят от конкретните климатични и метеорологични условия. По тази причина цените на тези стоки са силно чувствителни и варират в сравнително големи диапазони за кратки времеви периоди.

- По същата причина относителният дял на количествата българска продукция през м. март на последните шест години е функция и от конкретните метеорологични условия, а цените им са по-високи от вносните.

- Цените на българските домати през м. март 2021 г. са по-високи спрямо същия месец на петгодишния период, като остават под нивото само от м. март 2019 г., а на домоите от внос остават под нивата от предходните две години и са по-високи от същия месец през 2016 г.

- Цените на краставиците, както българските, така и тези от внос се доближават до нивата от предходните четири години и са по-високи от 2016 г.

- Цените на картофите, зелето, морковите и лука са по-ниски спрямо предходните години от анализирания период.

- Цената на червения пипер от внос е по-ниска спрямо предходните две години и е над нивата от 2016 г. и 2018 г. Най-високи цени пиперът е имал през 2019 г. (табл.7)

- Цените на едро на ябълките през март 2021 г. са по-ниски спрямо същия месец на 2017, 2018 и 2020 г. и са над нивата от 2016 и 2019 г., като най-високата цена е отчетена през м. март 2018 г. (табл.7)

- Цените на цитрусовите плодове и бананите с известни колебания в двете посоки се доближават до стойностите от 2017 и 2019 г., като само цената на портокалите през м. март тази година е малко над нивата от предходните години.

• Анализ на цените на плодовете и зеленчуците по региони

Анализът на цените на едро на домати и краставиците по региони показва, че отклоненията на цените в различните региони от средната за страната цена са значителни и достигат над 100%.

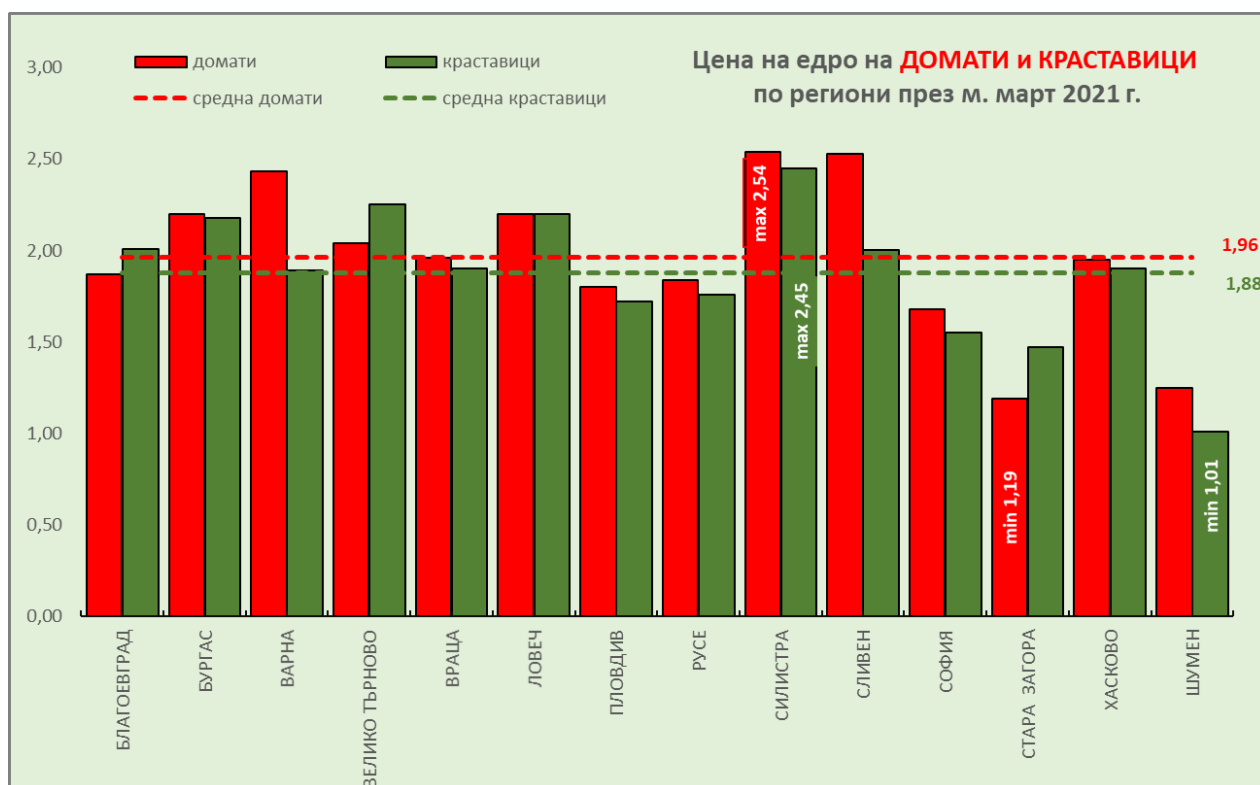
Най-високи цени на домати са регистрирани на тържищата в област Силистра (2,54 лв./кг), а най-ниските съответно в област Стара Загора (1.19 лв./кг). Средните за страната месечни цени на домати е 1,96 лв./кг. В тържищата на регион Враца домати са се търгували на средната за страната цена, в 43% от областите тя е била по-висока от средната, а отклоненията в цените в различните региони са 113%. (табл.8, фиг.47)

Краставиците са се търгували на най-високи цени отново в Силистра (2,45 лв./кг). При средна за страната цена на краставиците за месец март 1,88 лв./кг, в 64% от областите цената е била по-висока, а отклоненията в цените в различните региони са 143%. (табл.8, фиг.47)

Таблица 8 Цени на едро на домати и краставици по области през март 2021 г. *

ОБЛАСТ	ДОМАТИ	средна домати	КРАСТАВИЦИ	средна краставици
БЛАГОЕВГРАД	1,87	1,96	2,01	1,88
БУРГАС	2,20	1,96	2,18	1,88
ВАРНА	2,43	1,96	1,89	1,88
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	2,04	1,96	2,25	1,88
ВРАЦА	1,96	1,96	1,90	1,88
ЛОВЕЧ	2,20	1,96	2,20	1,88
ПЛОВДИВ	1,80	1,96	1,72	1,88
РУСЕ	1,84	1,96	1,76	1,88
СИЛИСТРА	2,54	1,96	2,45	1,88
СЛИВЕН	2,53	1,96	2,00	1,88
СОФИЯ	1,68	1,96	1,55	1,88
СТАРА ЗАГОРА	1,19	1,96	1,47	1,88
ХАСКОВО	1,95	1,96	1,90	1,88
ШУМЕН	1,25	1,96	1,01	1,88

* Оцветените в червен цвят клетки показват цена над средната, тези оцветени в синьо - под средната за страната цена, а оцветените в зелен цвят клетки са равни на средната цена

фигура 47 Цени на едро на домати и краставици през м. март по области

Таблица 9 Цени на едро на банани и цитрусови плодове по области през март 2021 г.*

ОБЛАСТ	БАНАНИ	средна банани	ЛИМОНИ	средна лимони	ПОРТОКАЛИ	средна портокали
БЛАГОЕВГРАД	2,13	2,12	1,71	1,78	1,55	1,35
ВАРНА	2,39	2,12	1,75	1,78	1,47	1,35
ВЕЛИКО ТЪРНОВО	2,32	2,12	1,94	1,78	1,63	1,35
ВРАЦА	2,28	2,12	2,10	1,78	1,55	1,35
ЛОВЕЧ	2,10	2,12	2,50	1,78	1,28	1,35
МОНТАНА	2,23	2,12	2,34	1,78	1,82	1,35
ПЛОВДИВ	1,94	2,12	1,43	1,78	1,33	1,35
РУСЕ	2,18	2,12	1,86	1,78	1,56	1,35
СИЛИСТРА	2,61	2,12	2,42	1,78	1,68	1,35
СЛИВЕН	2,48	2,12	2,00	1,78	1,83	1,35
СОФИЯ	2,06	2,12	1,45	1,78	0,93	1,35
СТАРА ЗАГОРА	1,80	2,12	1,95	1,78	1,33	1,35
ХАСКОВО	2,22	2,12	1,66	1,78	1,61	1,35
ШУМЕН	1,70	2,12	1,24	1,78	0,73	1,35

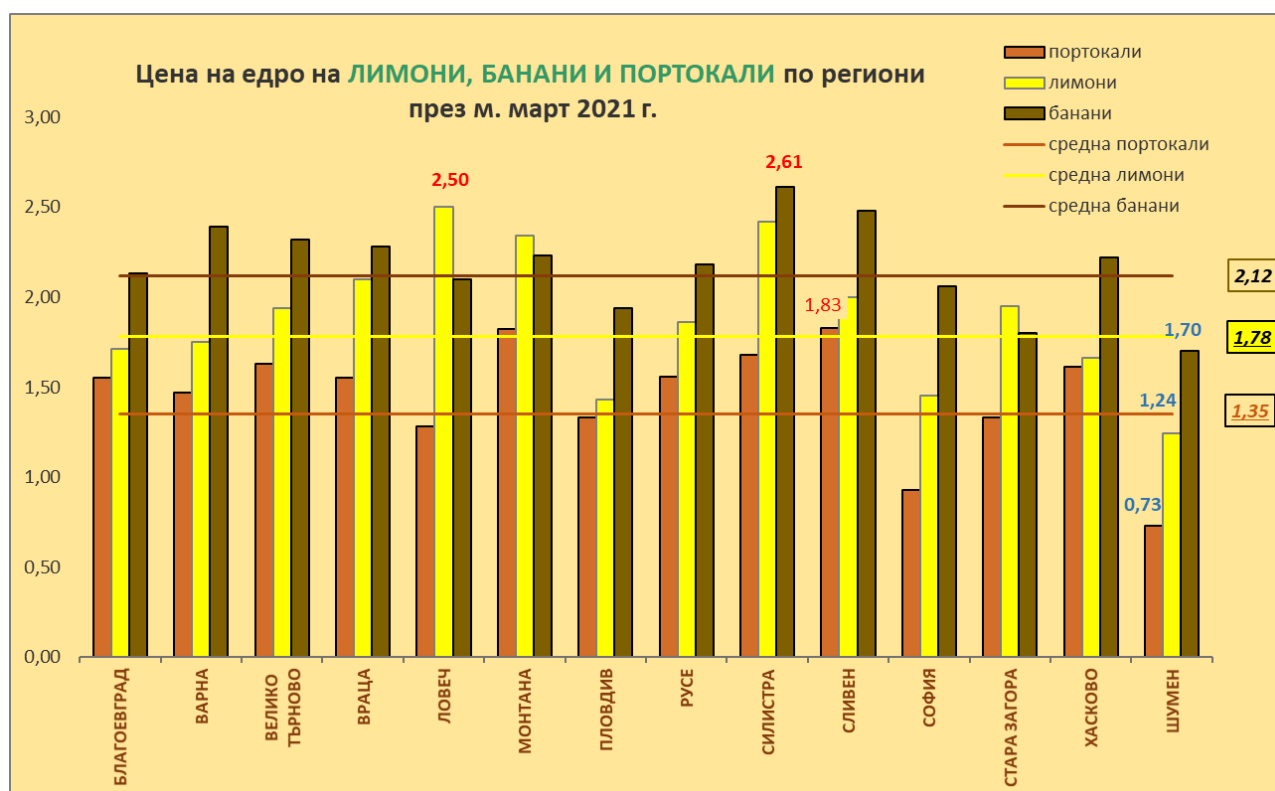
* Оцветяването в клетките визуализира движението на цената за съответната стока в отделните области

Наблюденията на цените по региони на цитрусовите плодове и бананите показват, че разликите в цените в страната са в диапазона 54-102%. (табл.9, фиг.48)

При средна цена на бананите през месеца 2,12 лв./кг, най-високите цени са регистрирани в Силистра (2,61 лв.), а минималните съответно са били в Шумен – 1,70 лв. Отклоненията в цените на бананите в различните региони са 54%.

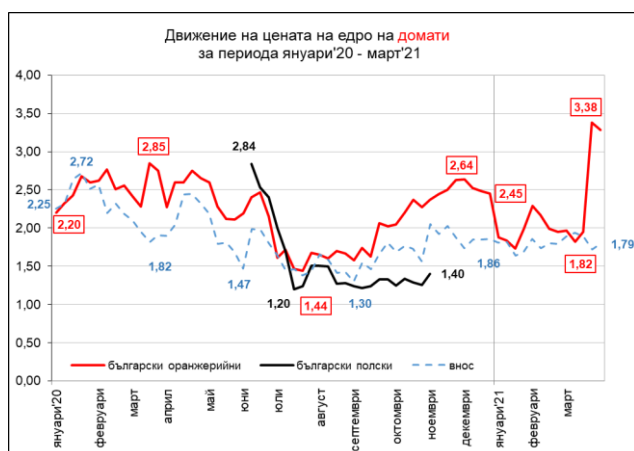
Наблюденията на цените на цитрусовите плодове по регион през март показват, че при средна цена на лимоните 1,78 лв./кг най-високата цена е регистрирана на стоковите тържища в област Ловеч – 2,61 лв./кг, а най-ниска в Шумен - 1,24 лв./кг. Отклоненията в цените на лимоните в различните региони са 102%.

Портокалите са се търгували през месеца най-скъпо в област Сливен (1,83 лв./кг), а най-евтини са били отново в област Шумен (0,73 лв./кг), при средна цена на портокалите 1,35 лв./кг. Тук отклоненията в цените в различните области е 97%. (табл. 9 и фиг.48)

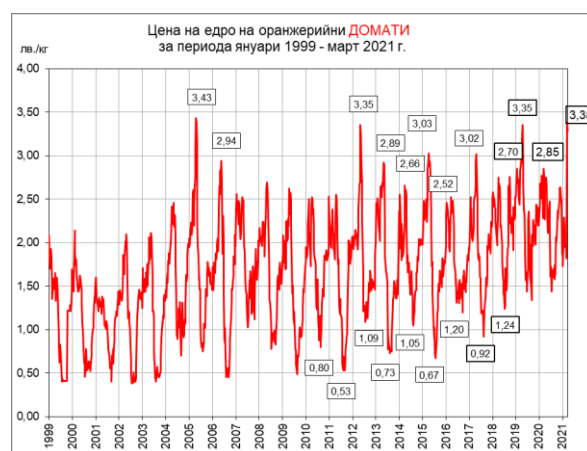

фигура 48 Цени на едро на банани и цитрусови плодове през м. март по области

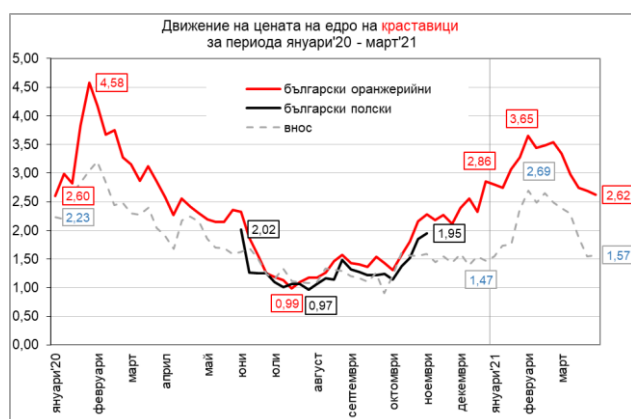
- **Диаграми на движението на цените на основни плодове и зеленчуци**

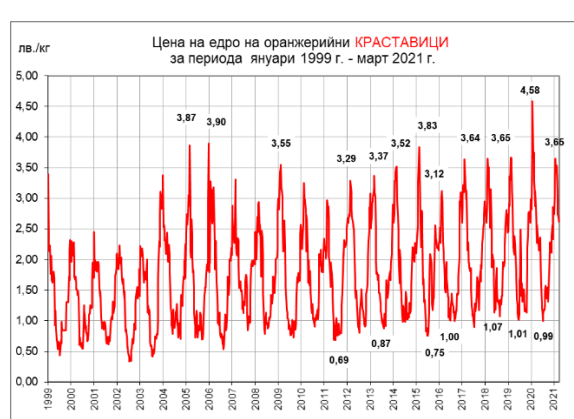
фигура 49

фигура 50

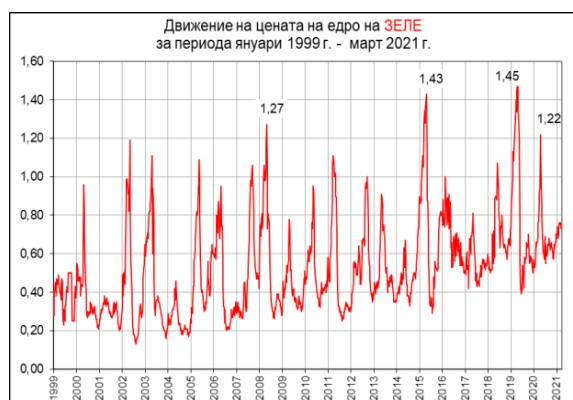
фигура 51

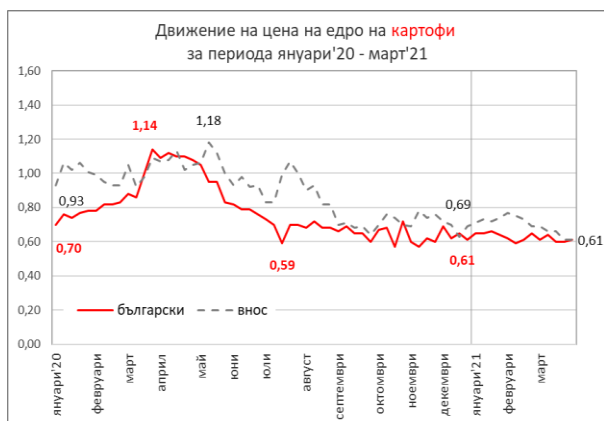
фигура 52

фигура 53

фигура 54

фигура 55

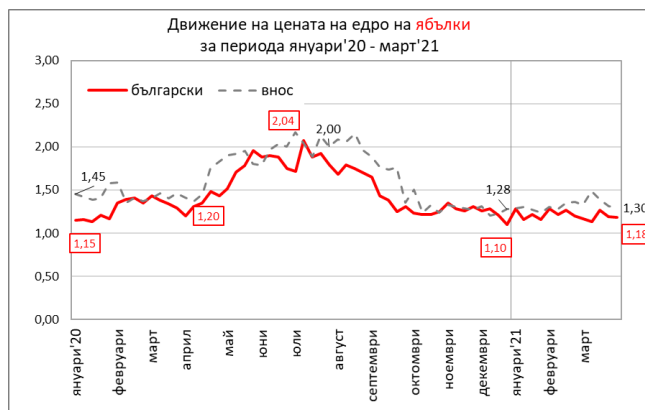
фигура 56

фигура 57

фигура 58

фигура 59

фигура 60

фигура 61

фигура 62

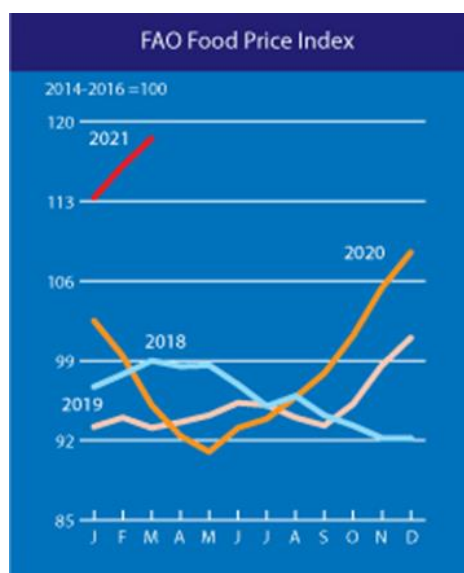

фигура 63

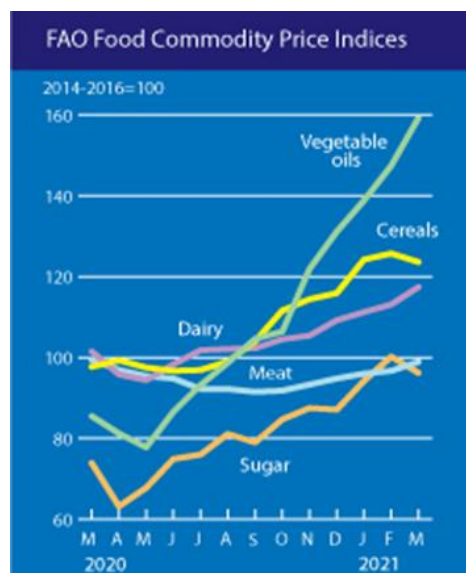
Международни цени

- Организация по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН

Индексът на цените на храните⁵ на ФАО (Организацията по прехрана и земеделие (ФАО) към ООН; Food and Agriculture Organization (FAO) of the United Nations) през март продължава да расте за десети пореден месец.

фигура 64 ФАО индекс през март 2021 г.

фигура 65 ФАО индекс на храните през март 2021 г.

Таблица 10 Месечни индекси на цените на храните на ФАО през март 2021 г. *

MONTHLY FOOD PRICE INDICES (2002-2004=100)						
Date	Food Price Index	Meat Price Index	Dairy	Cereals Price Index	Oils Price Index	Sugar Price Index
2020-01	102,5	103,8	103,8	100,5	108,7	87,5
2020-02	99,4	100,6	102,9	99,4	97,6	91,4
2020-03	95,1	99,5	101,5	97,7	85,5	73,9
2020-04	92,4	96,9	95,8	99,3	81,2	63,2
2020-05	91,0	95,4	94,4	97,5	77,8	67,8
2020-06	93,1	94,8	98,3	96,7	86,6	74,9
2020-07	94,0	92,2	102,0	96,9	93,2	76,0
2020-08	95,8	92,2	102,1	99,0	98,7	81,1
2020-09	97,9	91,5	102,2	104,0	104,6	79,0
2020-10	101,2	91,8	104,3	111,6	106,4	84,7
2020-11	105,4	93,3	105,4	114,4	121,9	87,5
2020-12	108,5	94,8	109,2	115,9	131,1	87,1
2021-01	113,3	96,0	111,2	124,2	138,8	94,2
2021-02	116,1	96,7	113,1	125,7	147,4	100,2
2021-03	118,5	98,9	117,4	123,6	159,2	96,2

* Оцветяването в клетките визуализира движението на индекса на съответната стокова група

⁵ FFPI – FAO Food Price Index

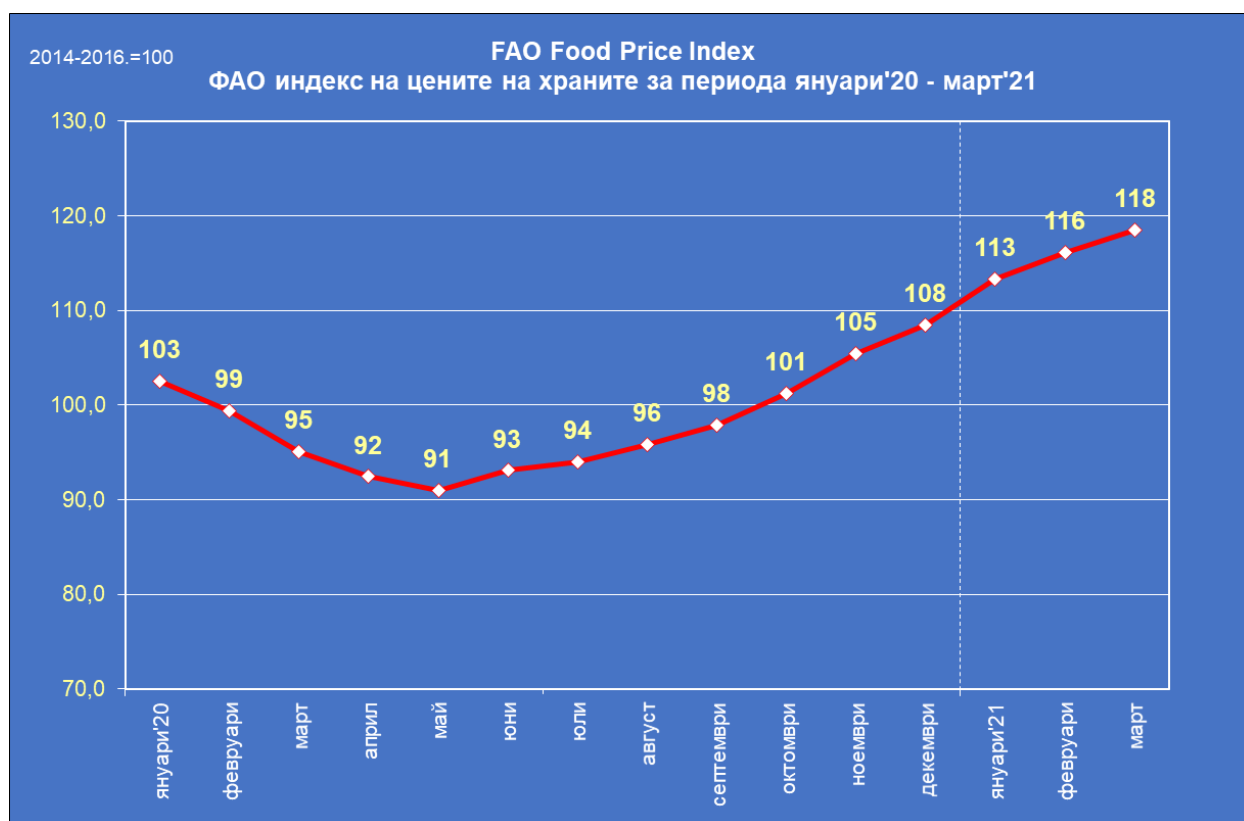
Движението на Индекса на цените на храните на Организацията за прехрана и земеделие на ООН отразява движението на международните цени на всички основни хранителни стоки и фуражи, които влизат в състава му.⁶

През март 2021 г. индексът на цените на храните на ФАО е 118,5 пункта, като е с 2,4 пункта (2,1%) по-висок от февруарското си ниво.

По този начин Индексът на цените на храните нараства за десети пореден месец и достига най-високата си стойност от юни 2014 г. насам.

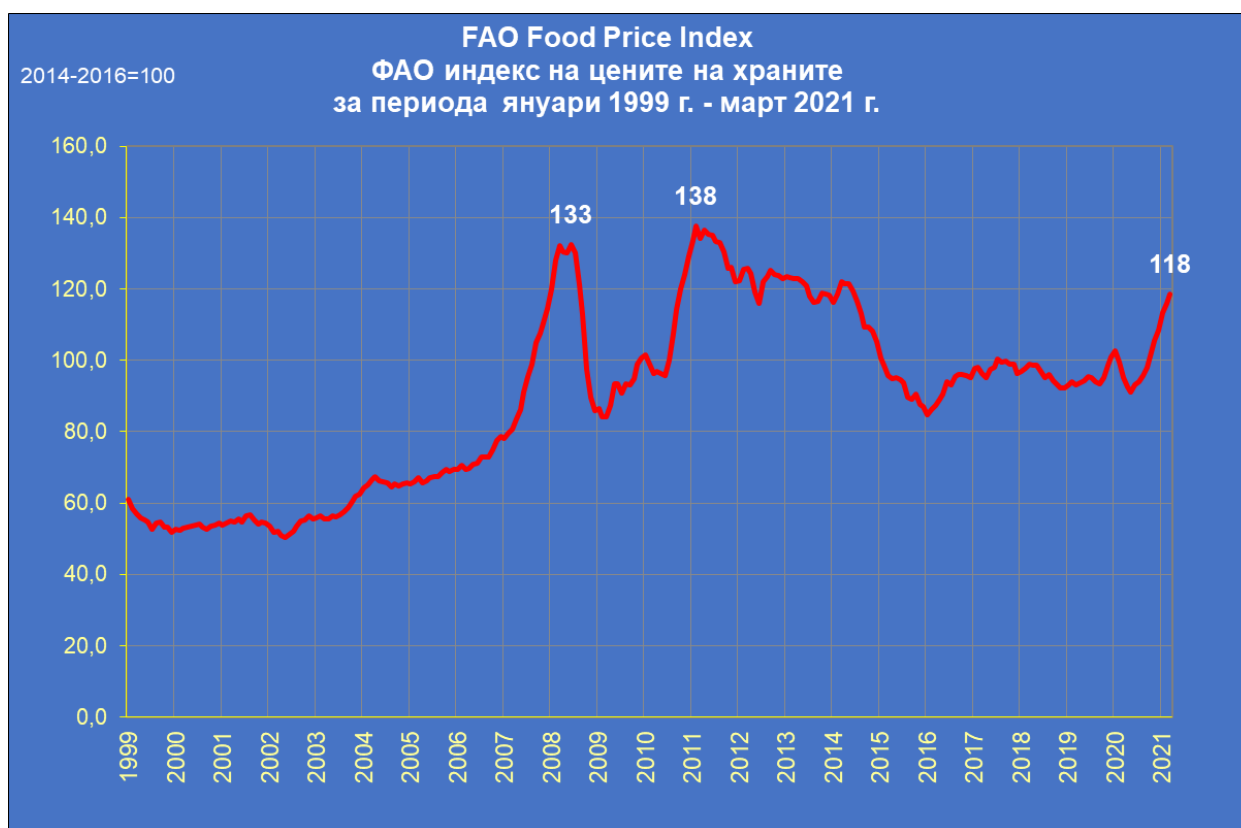
Този ръст се дължи преди всичко на значителното увеличение на индексите на цените на растителните масла, месото и млечните продукти, докато индексите на цените на зърнените култури и захарта намаляват. (табл. 10 и фиг.65,66)

Най-високите стойности на този индекс (138 пункта) са регистрирани в началото на 2011 г. (фиг.67)

фигура 66 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 2020 г. – март 2021 г.

⁶ В състава на ФАО индекса на цените на храните влизат: захар, зърнени култури, млечни продукти, масла и мазнини и меса.

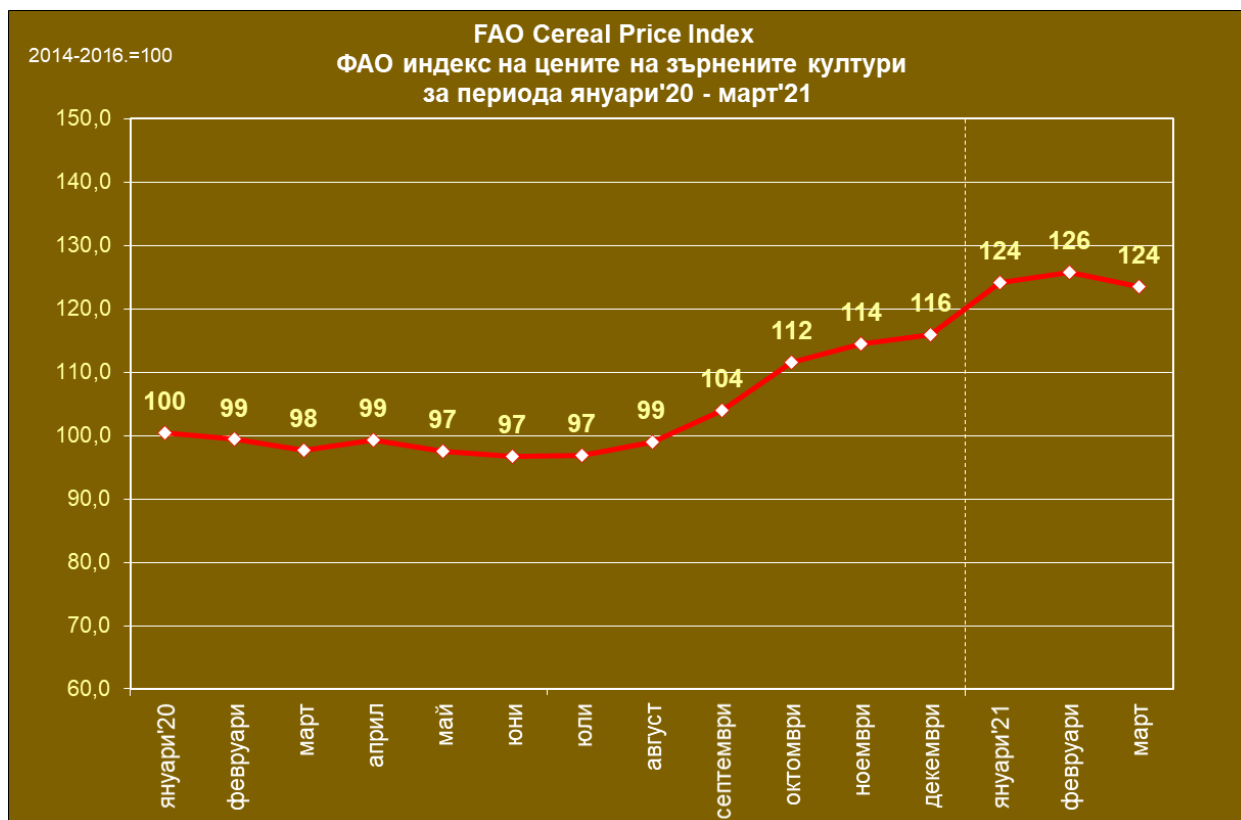
фигура 67 Движение на ФАО индекса на храните за периода януари 1999 г. – март 2021 г.

• Международни цени на зърнените култури

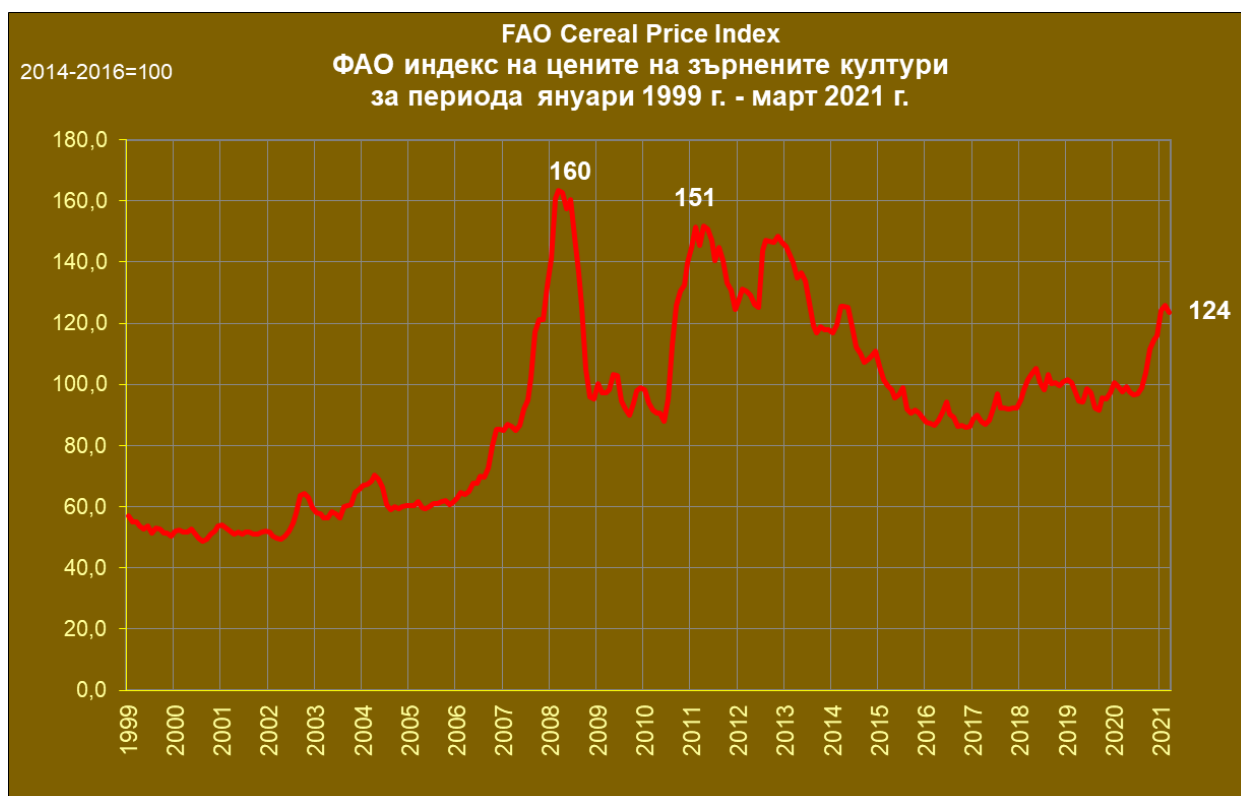
Средната стойност на индекса на цените на зърнените култури на ФАО ⁷ през март е 123,6 пункта, което е с 2,2 пункта (1,7 %) по-ниско спрямо февруари. Въпреки факта, че този показател намалява за първи път от осем месеца, той надвишава нивото от март 2020 г. с 25,9 пункта (26,5 %). Сред основните зърнени култури, експортните цени на пшеницата са намалели най-много (с 2,4%), но се оказват с 19,5 % по-високи от март миналата година. Намалението на цените на пшеницата спрямо предходния месец се дължи главно на голямото предлагане и благоприятните перспективи за реколтата през 2021 г. През март световните цени за царевичата и ечемика също спадат и този спад не е толкова значителен поради постоянно високото търсене на внос от Китай. Цените на соргото, обаче се повишават. След три месеца на постепенно увеличение, през март световните цени на ориза леко падат, поради появата на новата реколта на пазара и продължилото слабо търсене от всички големи износители с изключение на Индия на различни сортове ориз, с изключение на японски. (фиг.68)

Най-високите стойности на този индекс (160 пункта) са регистрирани в началото на 2008 г. (фиг.69)

⁷ В състава на този индекс влизат пшеницата, царевичата и ориза

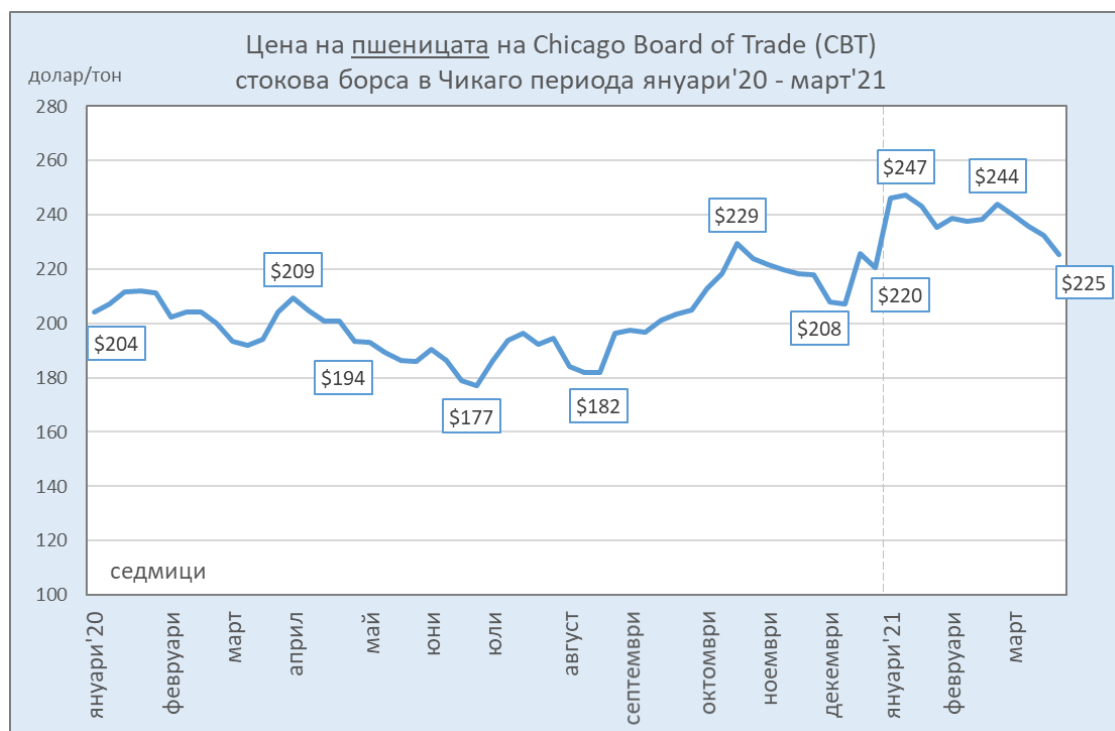
фигура 68 Индекс на цените на зърнениите култури на ФАО за периода януари'20 - март'21

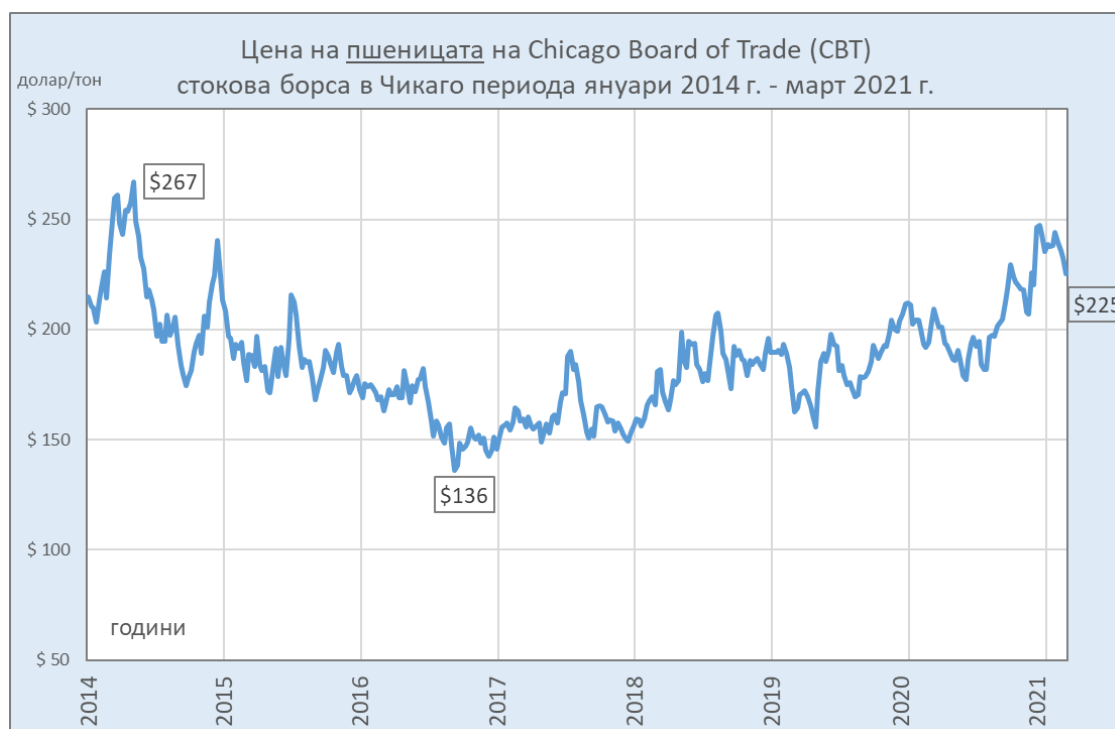
фигура 69 Индекс на цените на зърнениите култури на ФАО за периода януари'99 - март'21

Цената на пшеницата на стоковата борса в Чикаго през м. март стартира от ниво 240 долар/тон и през последната седмица пада до ниво от 225 долар/тон. В сравнение със същия период на миналата година цената за месец март тази година е с 19% по-висока. (фиг. 70)

Най-високите стойности за последните години са достигнати през 2014 г., а на най-ниските нива цената на пшеницата е била през лятото на 2016 г. (фиг.71)

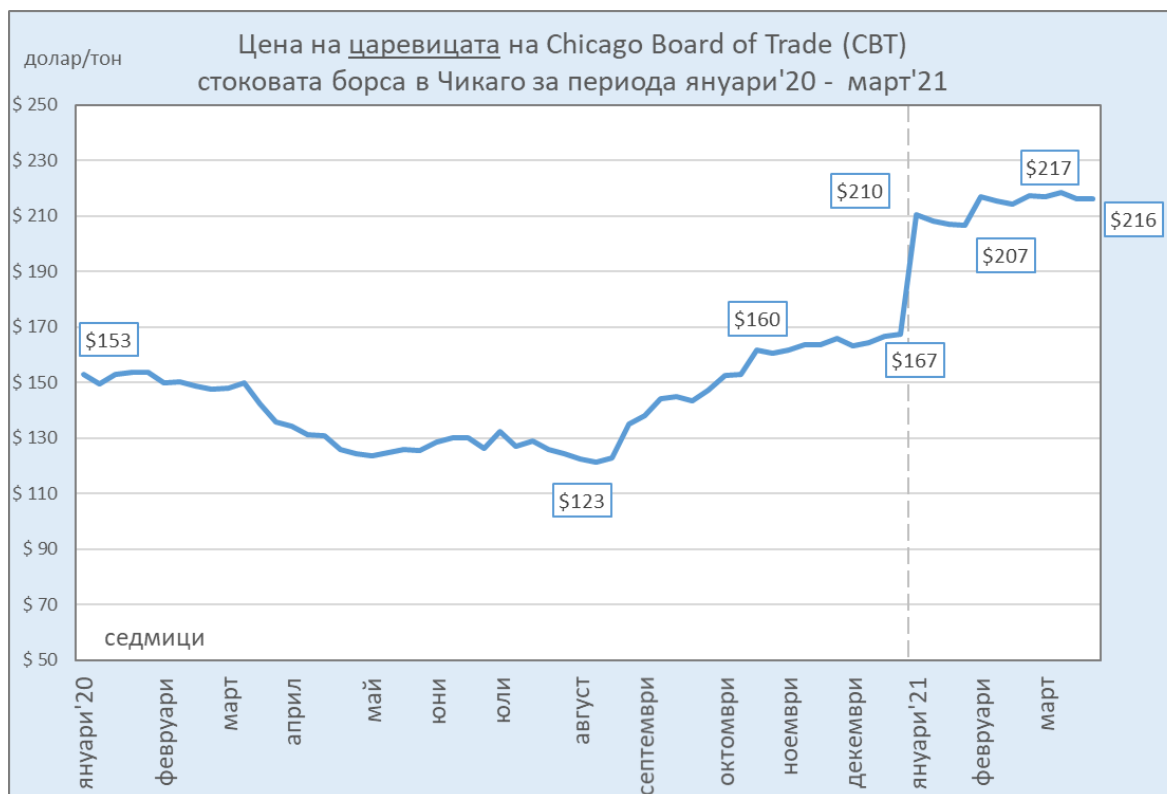

фигура 70 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'20 – март'21

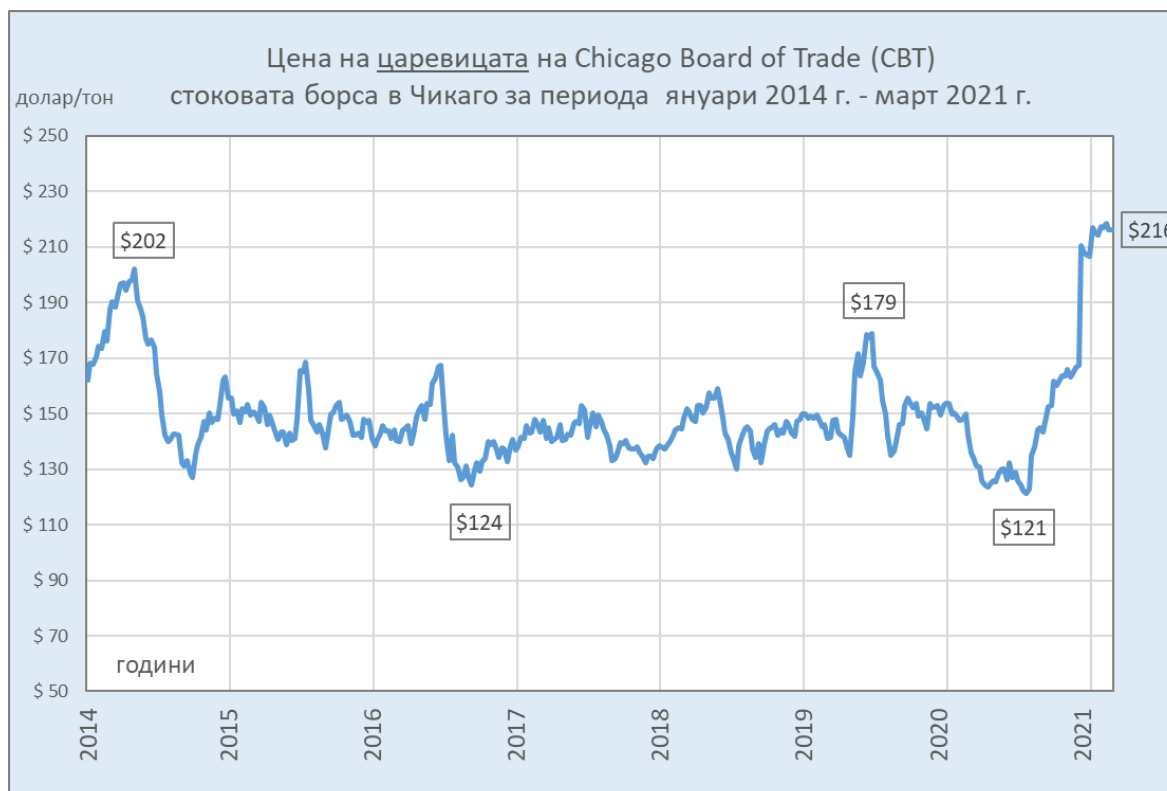

фигура 71 Цена на пшеницата на Чикагската стокова борса за периода януари'14 – март'21

Цената на царевичата на стоковата борса в Чикаго през март е стабилна, като кривата тръгва от ниво 217 долар/тон и се движи през месеца около това ниво. (фиг.72) Аналогично на цената на пшеницата и при царевичата се наблюдава пик през 2014 г., а най-ниските регистрирани нива са през 2020 г. (фиг.73)

фигура 72 Цена на царевичата на Чикагската стокова борса за периода януари'20 – март'21

фигура 73 Цена на царевичата на Чикагската стокова борса за периода януари'14 – март'21

- **Международни цени на растителните масла**

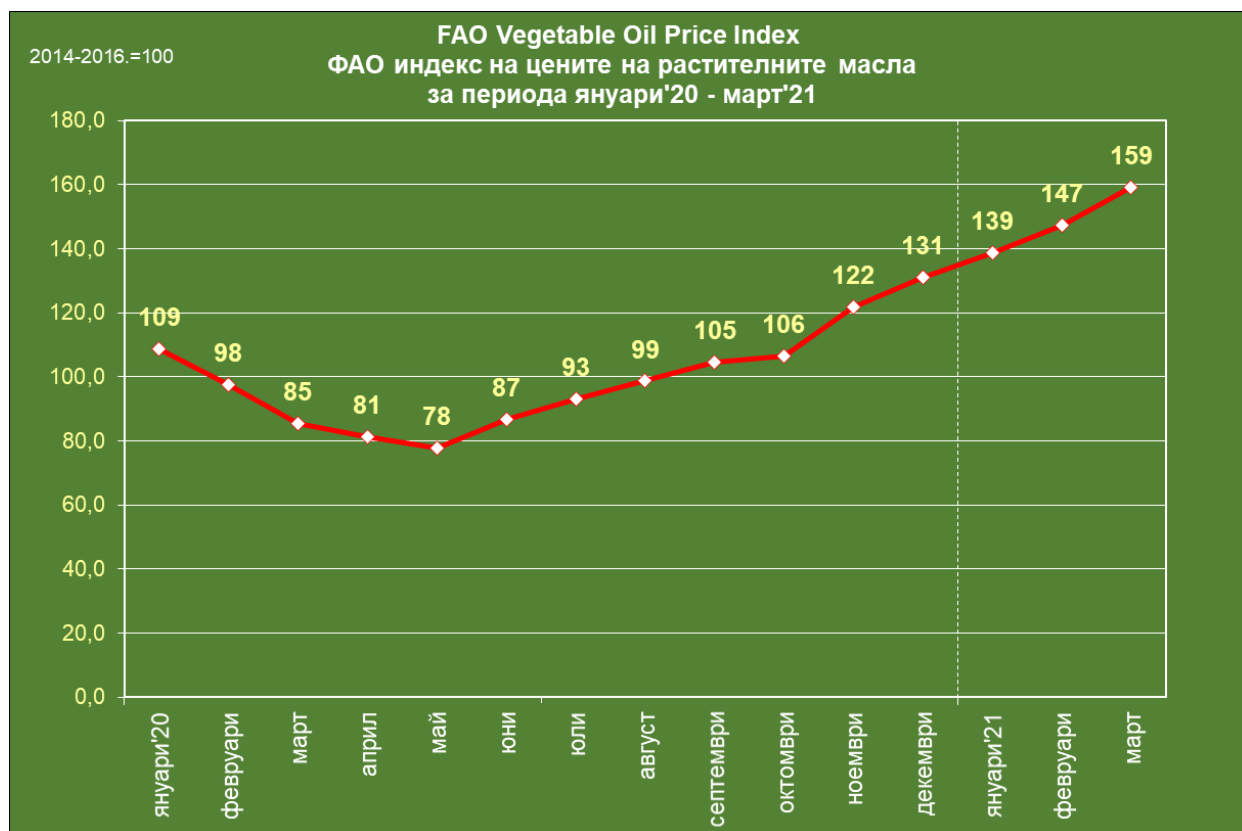
Индексът на цените на растителните масла на ФАО⁸ през март е 159,2 пункта, като е с 11,8 пункта (или 8,0 %) по-висок от февруари и достига най-високото си ниво от юни 2011 г. Устойчивостта на високите стойности на този индекс се дължи главно на повишаването на цените на палмово, соево, рапично и слънчогледово масло. (фиг.74)

Ръстът в световните цени на палмовото масло продължава десети пореден месец на фона на опасенията от относително ниското ниво на неговите резерви във водещите страни износители, както и постепенното възстановяване на глобалното търсене на внос.

В същото време цените на соевото масло рязко се повишават, главно поради прогнозираното силно търсене, предимно от сектора на биодизела.

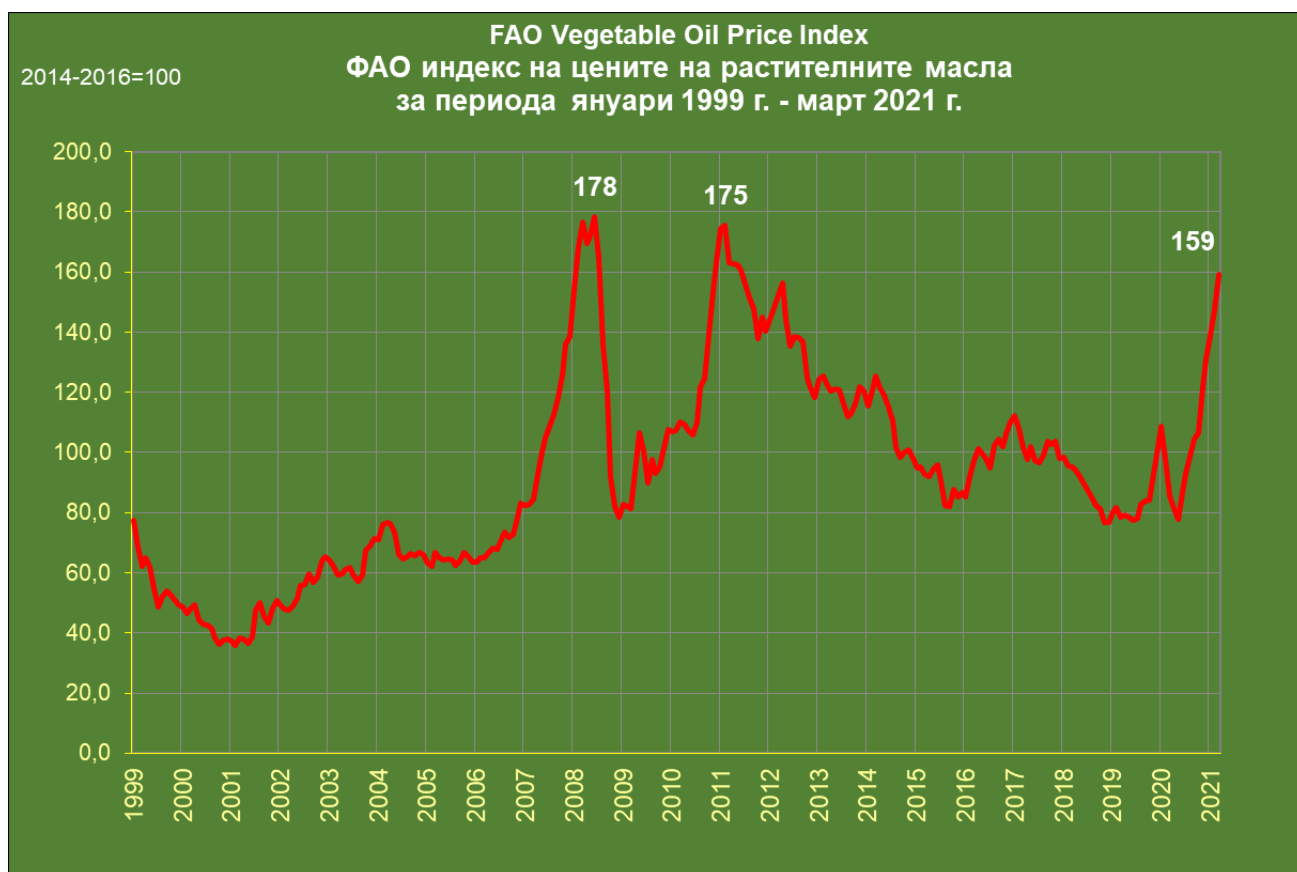
Що се отнася до цените на рапичното и слънчогледовото масло, повишаването им беше улеснено от допълнителното намаляване на предлагането, съответно в Канада и Черноморския регион.

Най-високите стойности на този индекс (178 пункта) са регистрирани през 2008 г. (фиг.75)

фигура 74 ФАО индекс на растителните масла за периода януари'20 – март'21

⁸ В състава на този индекс влизат палмовото, соевото, рапичното и слънчогледовото масла

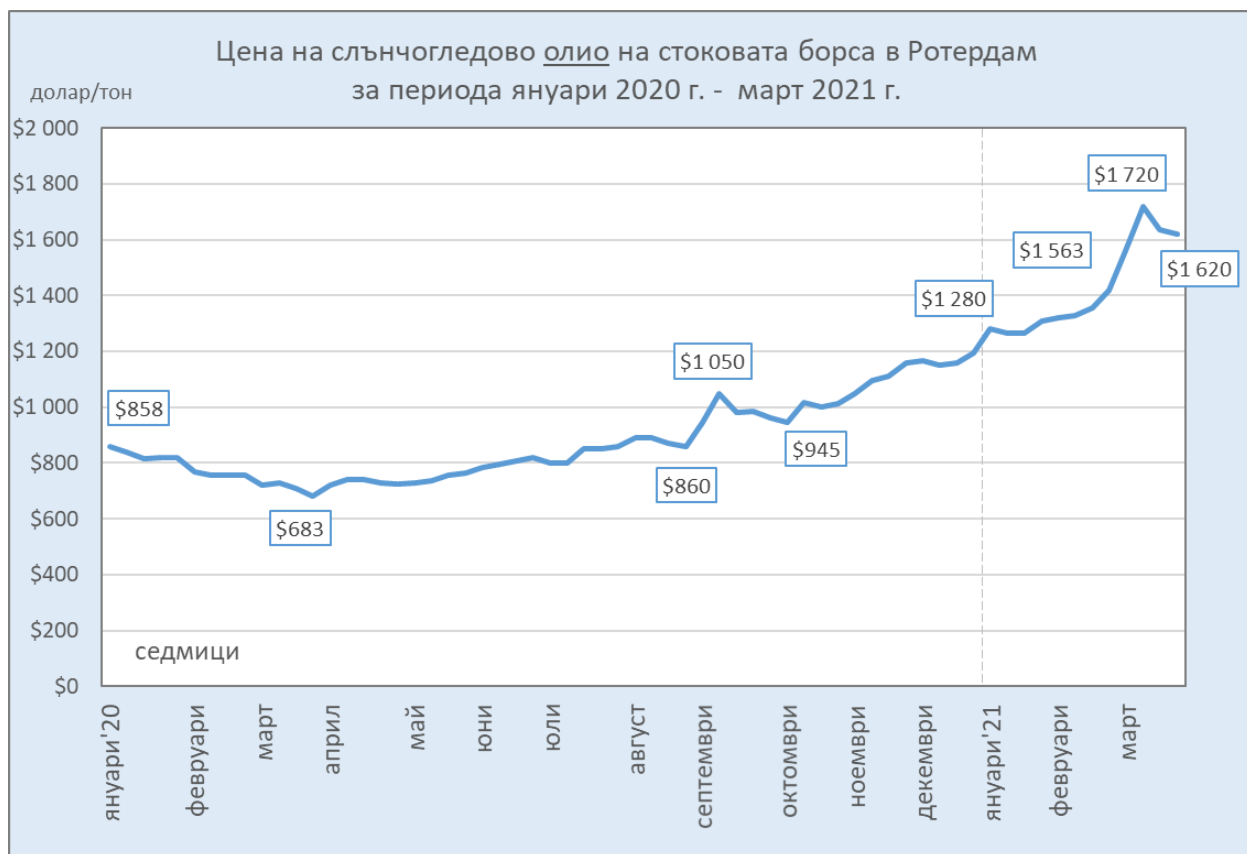

фигура 75 ФАО индекс на растителните масла за периода януари 1999 г. – март 2021 г.

Цената на слънчогледовото олиото на борсата в Ротердам запазва устойчивия си възходящ тренд и през първите две седмици на м. март, когато кривата достига пикови нива от 1720 долар/тон.

Тази стойност драстично надвишава високите нива от 2013 г.(1260 долар/тон) и 2015 г.(1010 долар/тон) Преди драстичното покачване на цената на олиото през 2020 г. и през март 2021 г., пиковите стойности бяха достигнати през 2013 г. – 1230 долар/тон. (фиг.77)

През последните седмици на март цената на суровото олио на борсата в Ротердам бележи лек спад и кривата стъпва на ниво от 1620 долар/тон. Покачването на цената в сравнение с началото на годината е 34%, а на годишна база съответно със 130%. (фиг.76)

фигура 76 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'20 – март'21

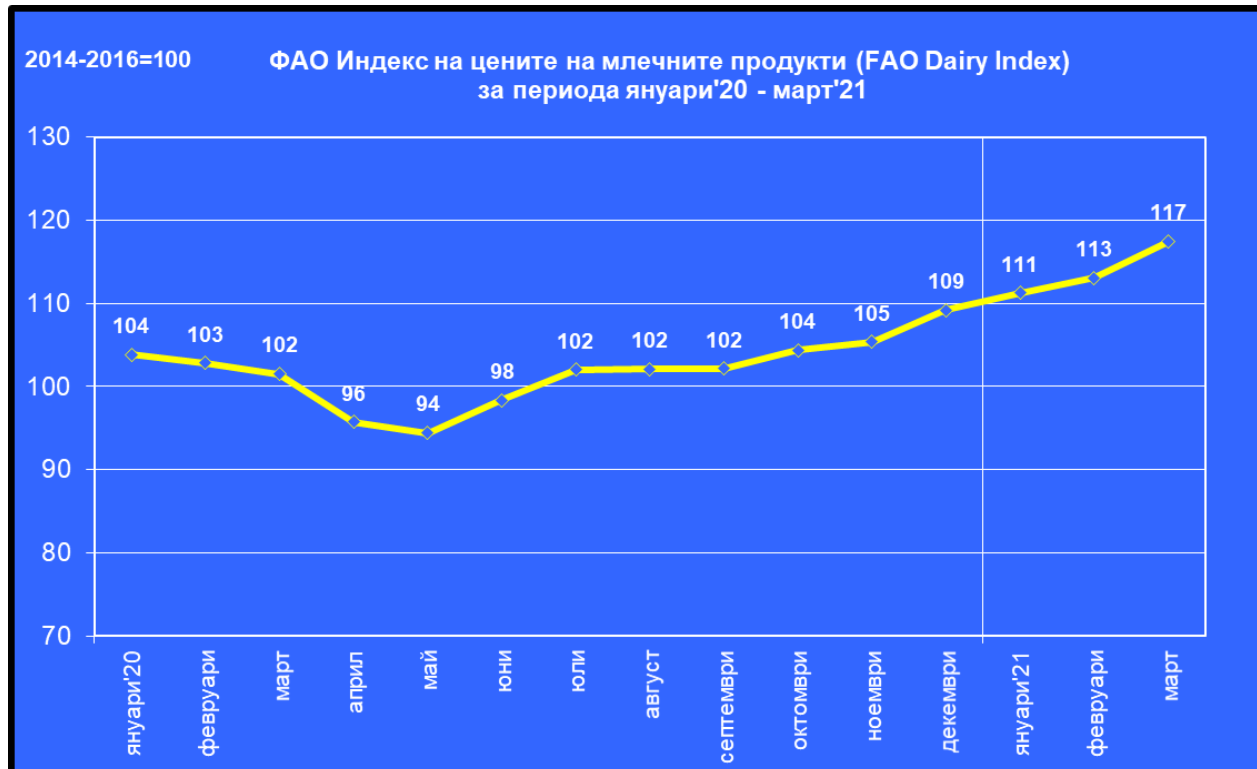
фигура 77 Цена на нерафинирано слънчогледово олио на борсата в Ротердам януари'13 – март'21

- **Международни цени на млечните продукти**

Индексът на цените на млечните продукти на ФАО⁹ през март е 117,4 пункта, което е с 4,4 пункта (3,9 %) по-високо от нивото му през февруари. По този начин растежът на този индекс продължава за десети пореден месец, в резултат на което стойността му е с почти 16 % по-висока от същия период на миналата година. (фиг. 78)

Световните цени на маслото се повишават през месеца, главно поради лекото намаляване на предлагането в Европа. Там сезонът на производство на мляко започва късно, а вътрешното търсене се увеличава поради очакваното възобновяване на сектора на кетъринга.

Цените на млякото на прах също се повишават във връзка с по-високия внос от азиатските страни, особено от Китай. В същото време съществуват опасения от възможни краткосрочни проблеми с доставките на фона на сезонни спадове в производството на мляко в Океания¹⁰ и недостиг на транспортни контейнери в Европа и Северна Америка. Цените на сиренето намаляват леко за трети пореден месец, поради ограниченото търсене на спот доставки.

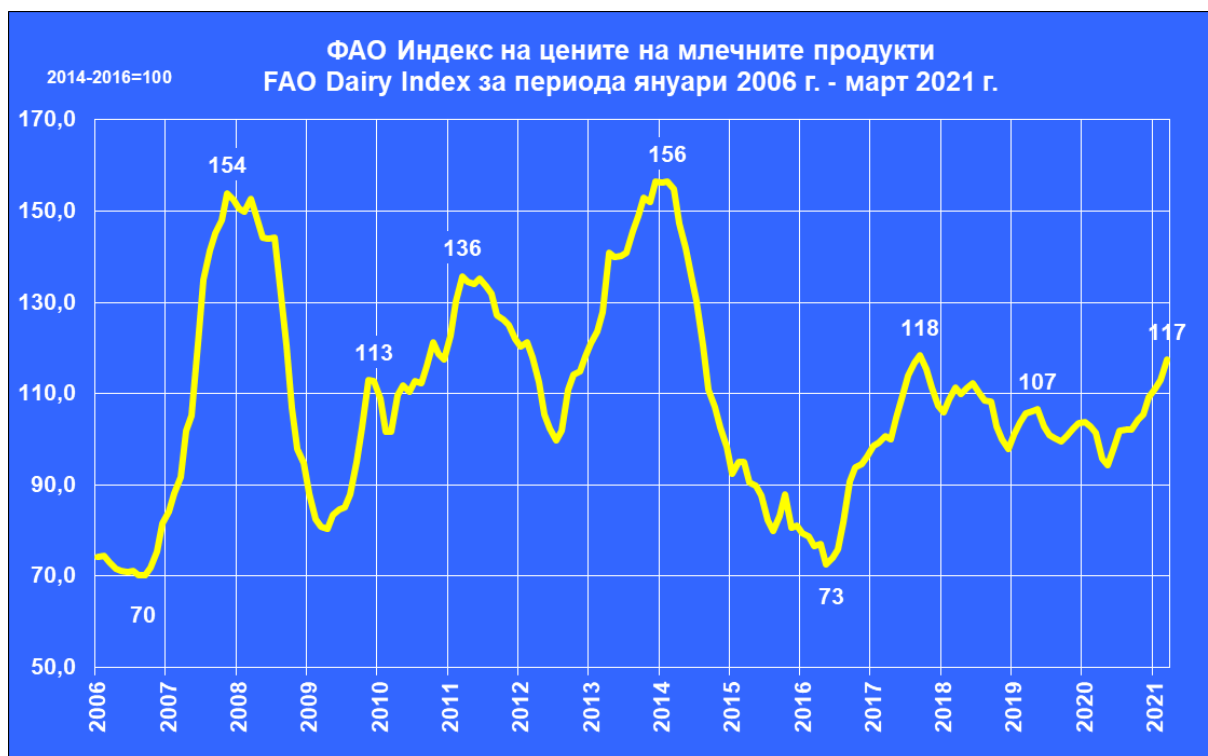

фигура 78 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари'20 – март'21

⁹ В състава на този индекс са включени масло, обезмаслено и пълномаслено сухо мляко и сирене

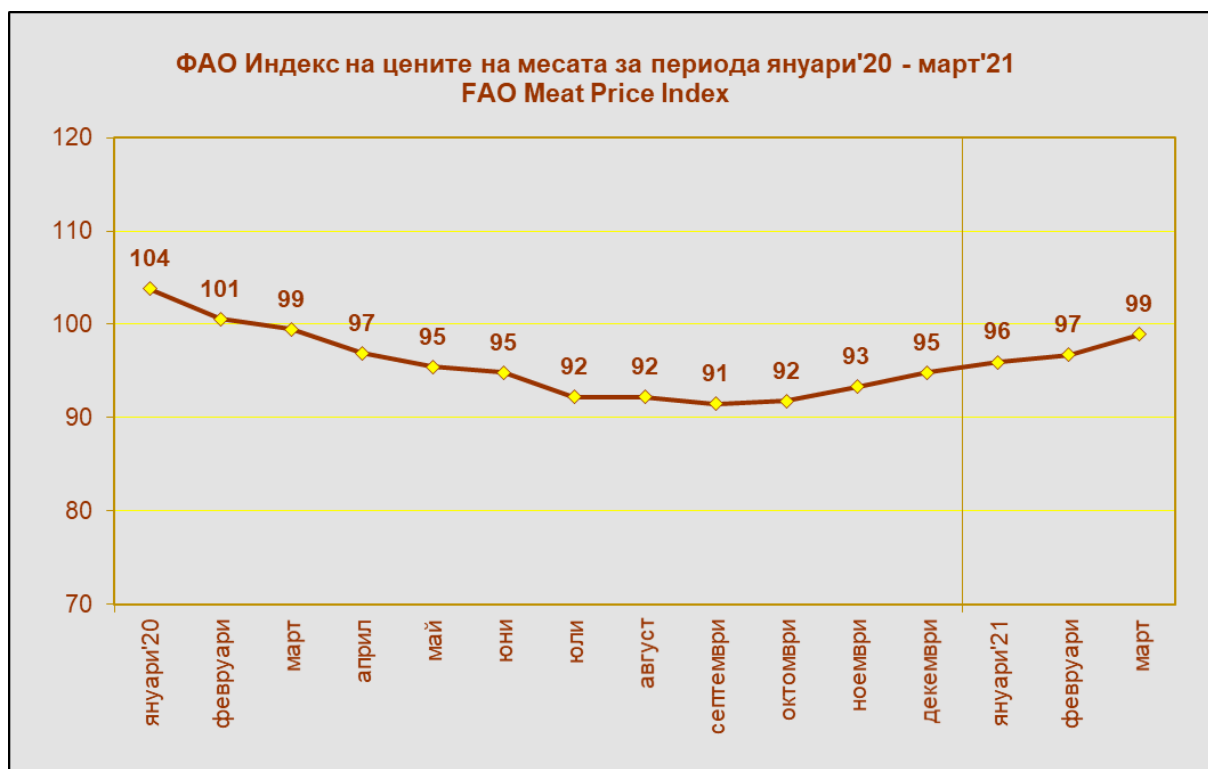
¹⁰ Океания е географски регион, състоящ се от много държави и територии, предимно острови в Тихия океан и в близост до него.

Най-високите стойности на този индекс (156 пункта) са регистрирани края на 2013 г. и началото на 2014 г. (фиг.79)

фигура 79 ФАО индекс на млечните продукти за периода януари 2006 г. – март 2021 г.

- Международни цени на месата**

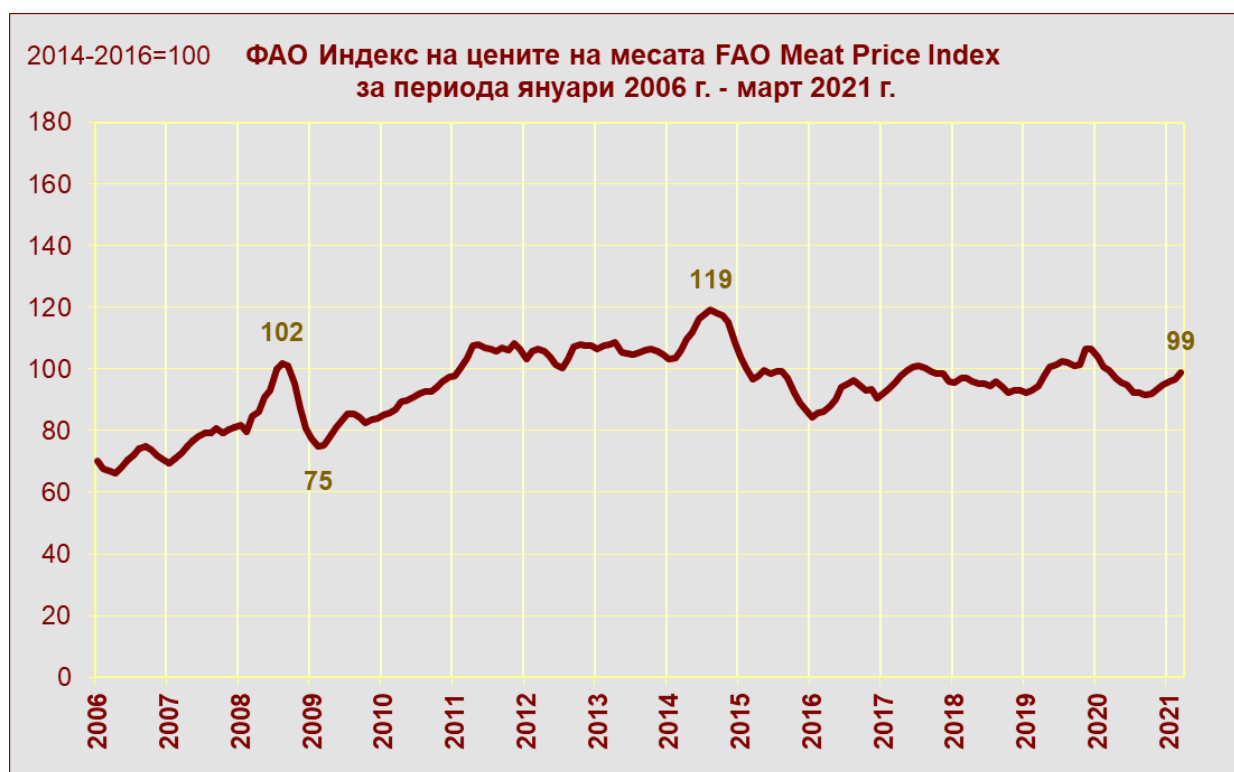
фигура 80 ФАО индекс на месата за периода януари 2020 г. – март 2021 г

Стойността на Индекса на цените на месото FAO¹¹ през март е 98,9 пункта, което е с 2,2 пункта (2,3%) по-високо от нивото от февруари. Растежът му продължава шести пореден месец, но стойността му все още е малко по-ниска от март миналата година (0,5%). (фиг. 80)

Цените на пилешкото и свинското месо се повишават под влиянието на активния внос от азиатските страни, предимно Китай. Цените на свинското месо също са стимулирани от рязкото увеличение на вътрешните продажби в Европа преди Великден. Цените на говеждото месо остават приблизително същите като през февруари, като по-високите котировки за говеждо месо от Бразилия и Съединените американски щати компенсират по-ниските експортни цени за говеждо месо от Австралия.

Цените на агнешкото месо спадат поради увеличените пратки от Нова Зеландия, където фермерите започват да продават добитъка по-рано поради сухи метеорологични условия.

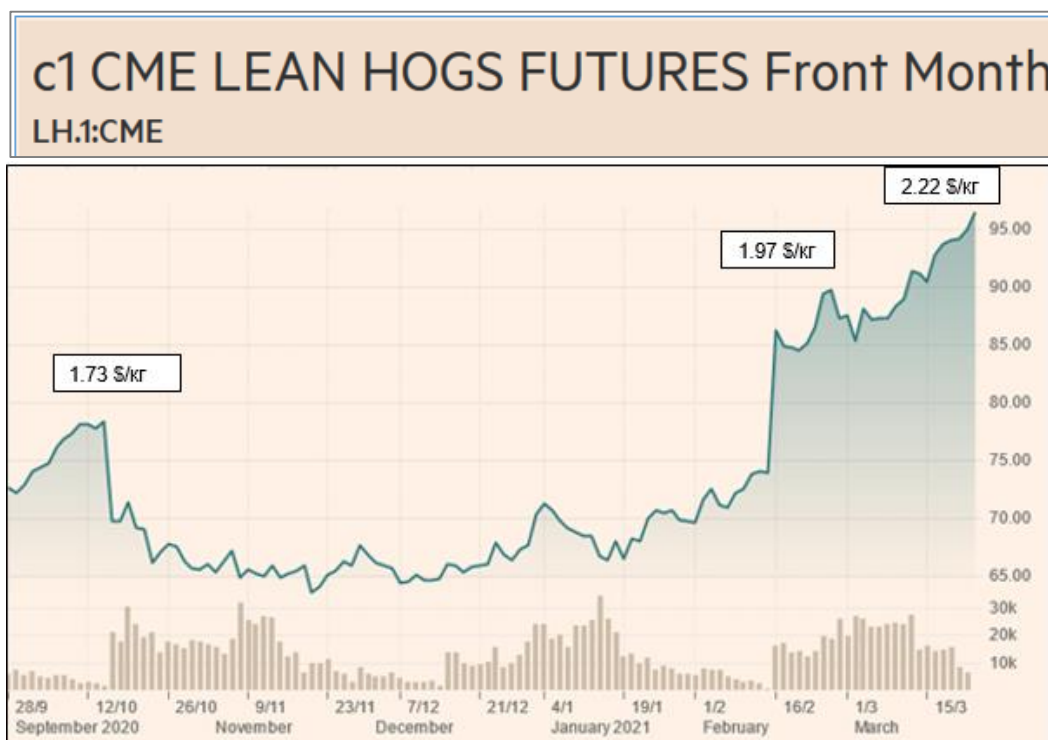
Най-високите стойности на този индекс (119 пункта) са регистрирани в средата на 2014 г. (фиг.81)

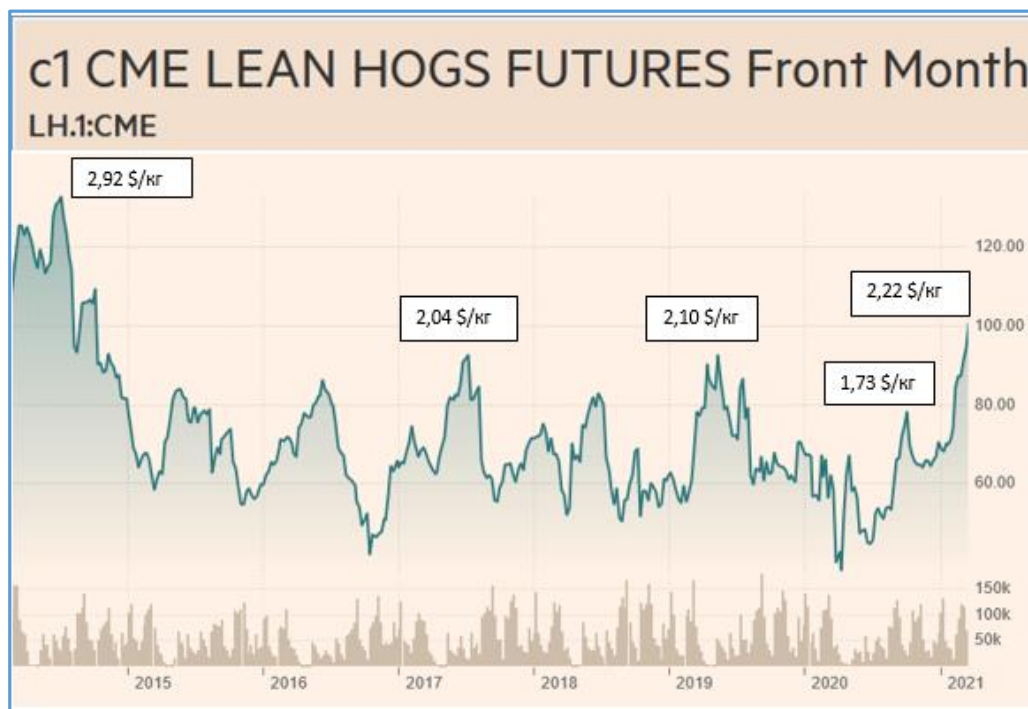
фигура 81 ФАО индекс на месата за периода януари 2006 г. – март 2021 г.

¹¹ В този индекс са включени свинско, говеждо, овче и птиче месо

Наблюденията на цените на свинското месо на стоковата борса в Чикаго показват раздвижване на пазара през последния месец и половина. В края на март цената е 2,22 долар/кг. Поскъпването в края на март, спрямо края на февруари е близо 13%. През 2020 г. най-високите стойности са достигнати през м. октомври – 1,73 долар/кг, през 2019 г. беше регистриран пик на цената на свинското месо на борсата в Чикаго от 2,10 долар/кг, а най-високите регистрирани стойности за последните шест-седем години са през 2014 г. – 2,92 долар/кг.(фиг. 82,83)

фигура 82 Цена на свинското месо на Чикагската стокова борса през септември'20 - март'21

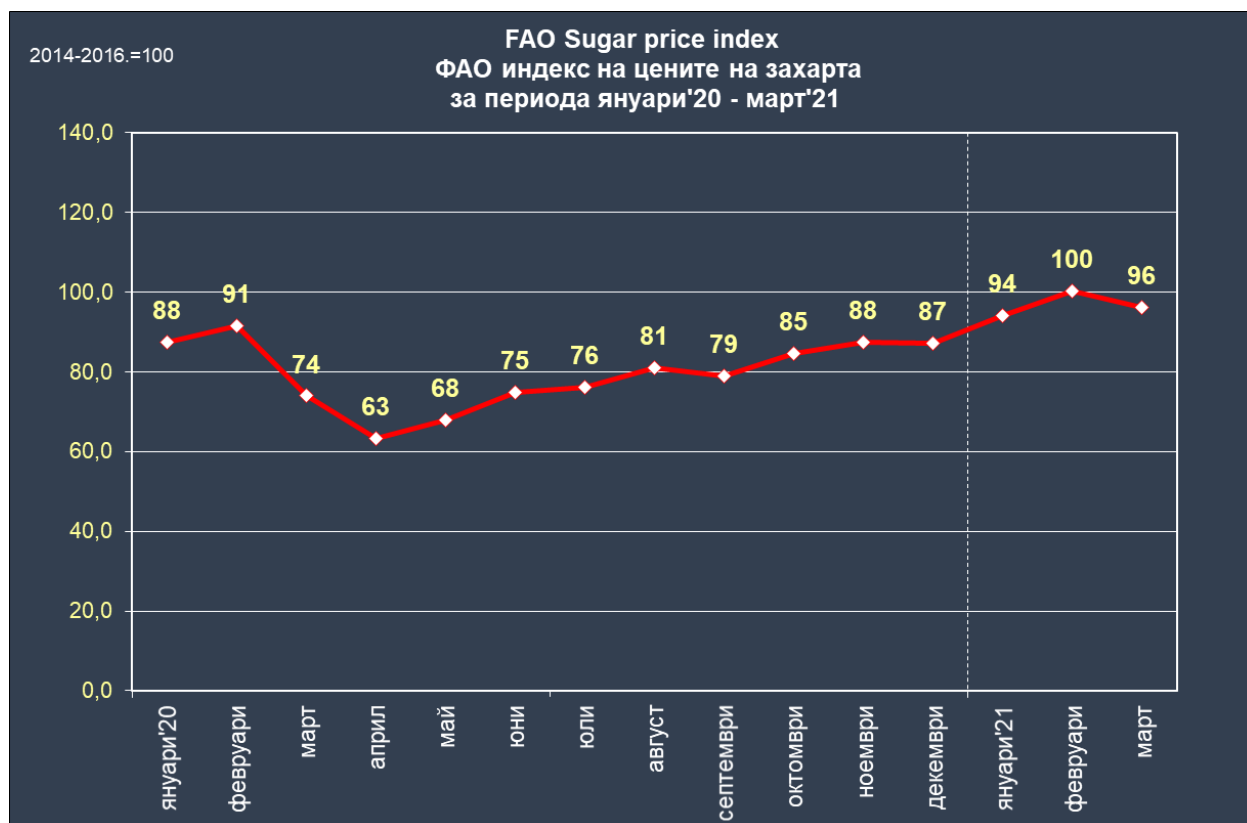
фигура 83 Цена на свинското месо на Чикагската стокова борса за периода 2014 - март 2021г.

- **Международни цени на захарта**

Индексът на цените на захарта FAO¹² през март е 96,2 пункта, като е с 4 пункта (4,0%) под неговата стойност през февруари. Това е първият спад в стойността на този индекс след два месеца на стабилен растеж. В същото време котировките на захарта са с повече от 30 % по-високи от март миналата година. (фиг. 84)

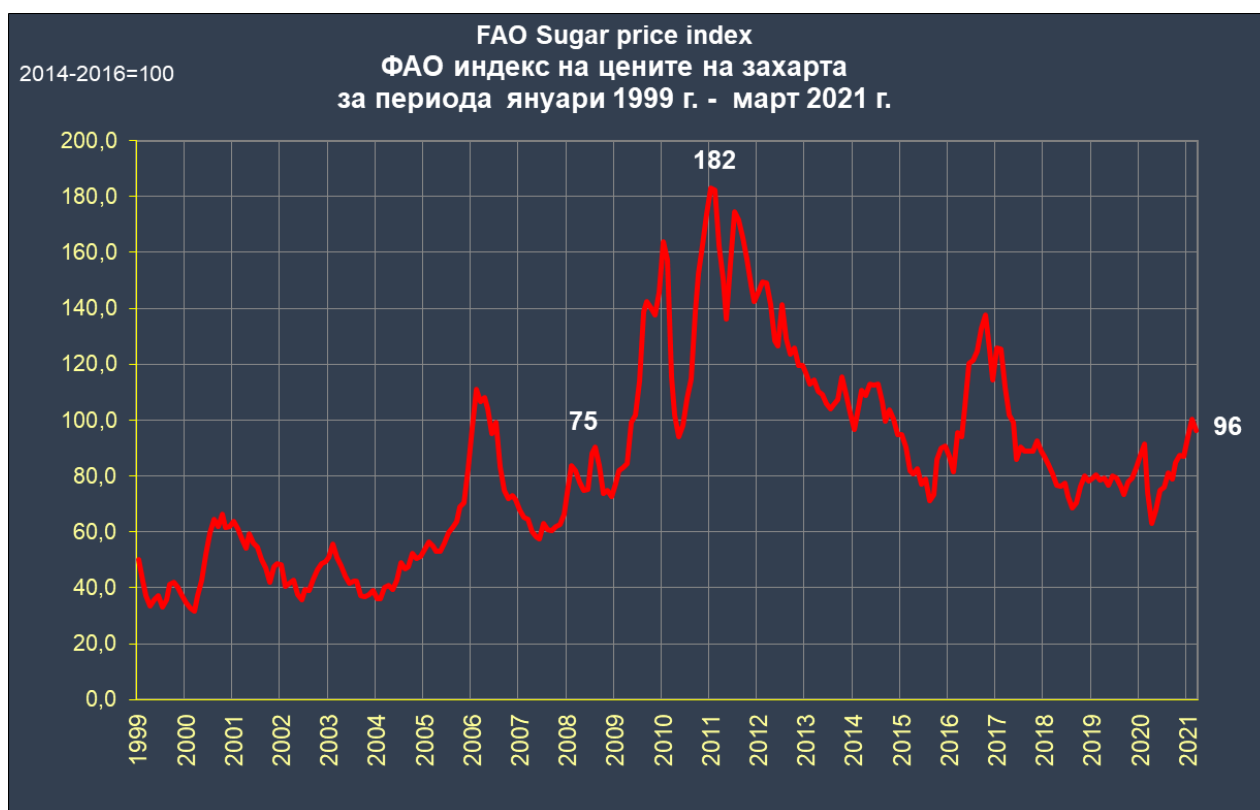
Спадът в световните цени на захарта през този месец се дължи на прогнозираното увеличение на износа на Индия, въпреки продължаващите логистични предизвикателства. В същото време по-значителният спад на цените през последните седмици е възпрепятстван от възходящ натиск, свързан със силно търсене на внос, по-специално от Китай и увеличението на цените на суровия петрол.

Най-високите стойности на този индекс (182 пункта) са регистрирани в началото на 2011 г. (фиг.85)

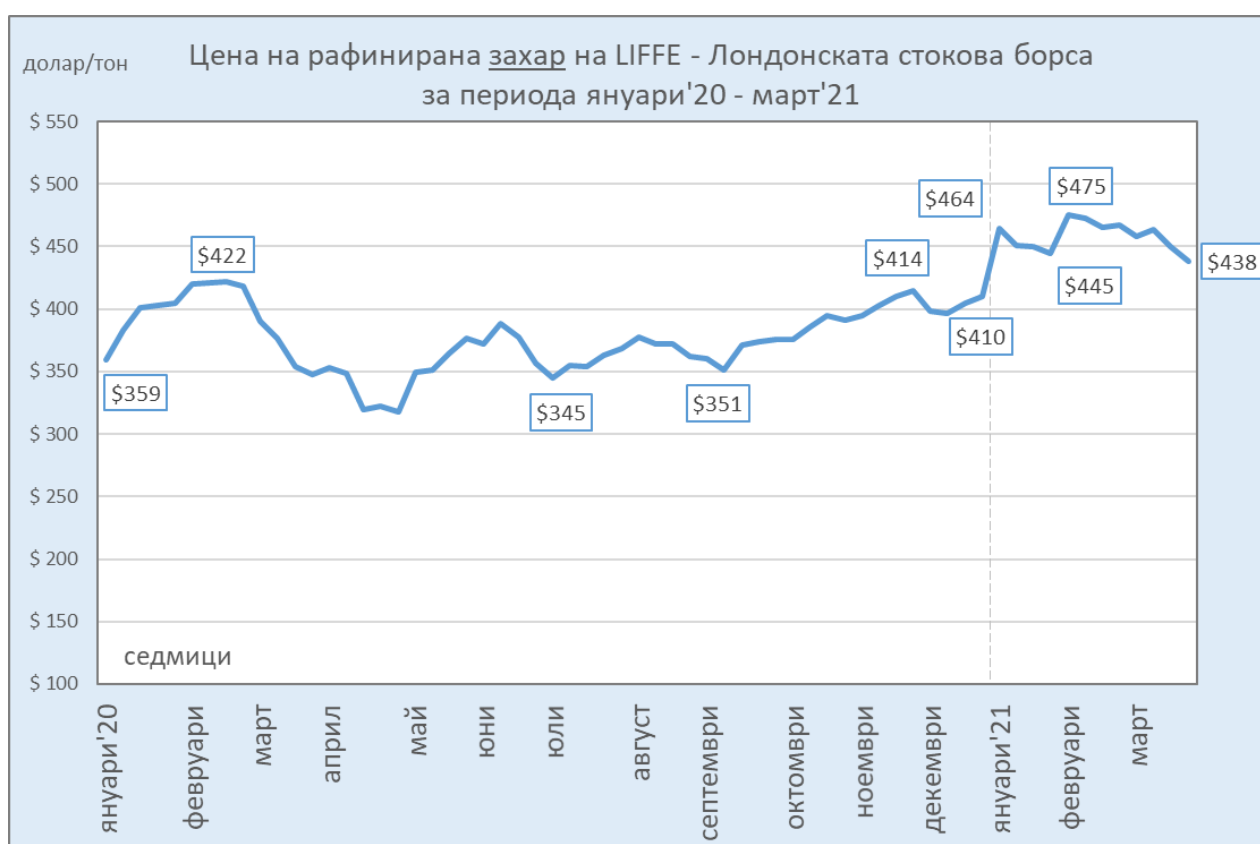

фигура 84 ФАО индекс цените на захарта за периода януари 2020 г. – март 2021 г.

¹² FAO Sugar price index

фигура 85 ФАО индекс на цените на захарта за периода януари 1999 г. – март 2021 г.

фигура 86 Цена на рафинирана захар на Лондонската стокова борса през януари'20 – март'21

Цената на рафинираната захар на Лондонската стокова борса в края на март стъпва на ниво от 438 долар/тон, а средно месечната стойност е 453 долар/тон. Спрямо края на предходния месец е регистриран спад от 6%, а на годишна база има ръст на цената на захарта от 23%.(фиг.86)

След голямото покачване на стойностите през 2016 г., кривата има устойчив низходящ тренд, който се обръща в средата на 2019 г. и отново през месец април 2020 г. (фиг.87)

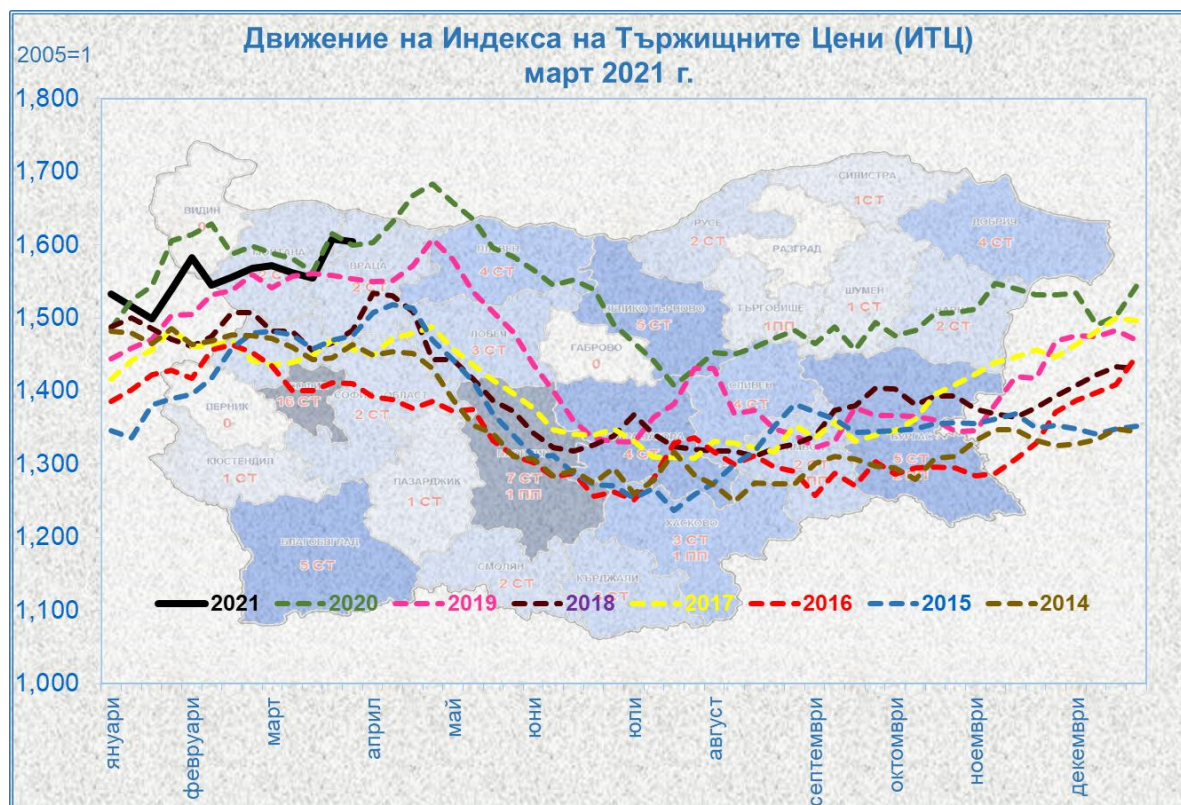
фигура 87 Цена на рафинирана захар на Лондонската стокова борса през януари 2014 – март 2021г.

Движение на Индекса на Тържищните Цени (ИТЦ)

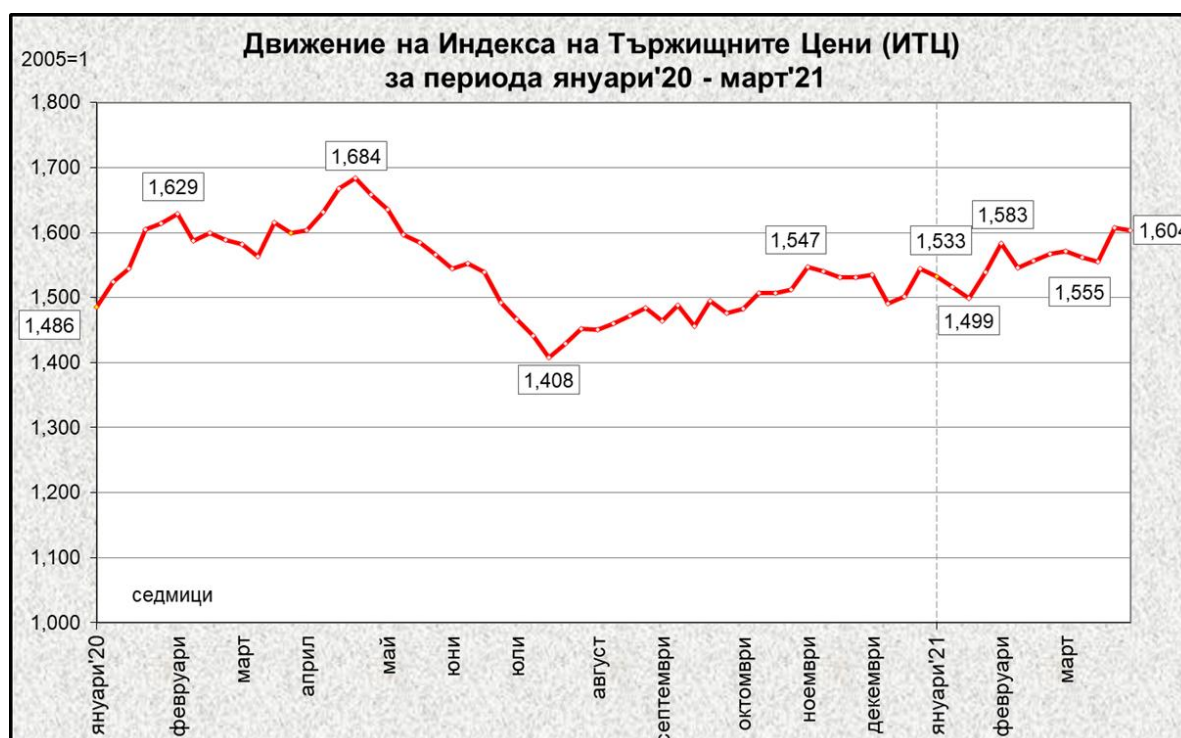
В началото на м. март Индексът на Тържищните Цени (ИТЦ) стартира от ниво 1,572 пункта. До средата на месеца кривата има лек низходящ тренд, но през последните две седмици се наблюдава покачване на стойностите и в края на март кривата стъпва на ниво от 1,604 пункта. Отчетен е слаб ръст спрямо началото на март от 2%. Средно месечната стойност на индекса през март тази година е 1.580 пункта и се доближава до нивото от същия период на миналата година. (фиг. 89)

През м. март 2021 г. кривата на Индекса на тържищните цени е на по-високи нива в сравнение с периода на 2014 г.- 2019 г. и се доближава до стойностите от 2020 г. (фиг. 88)

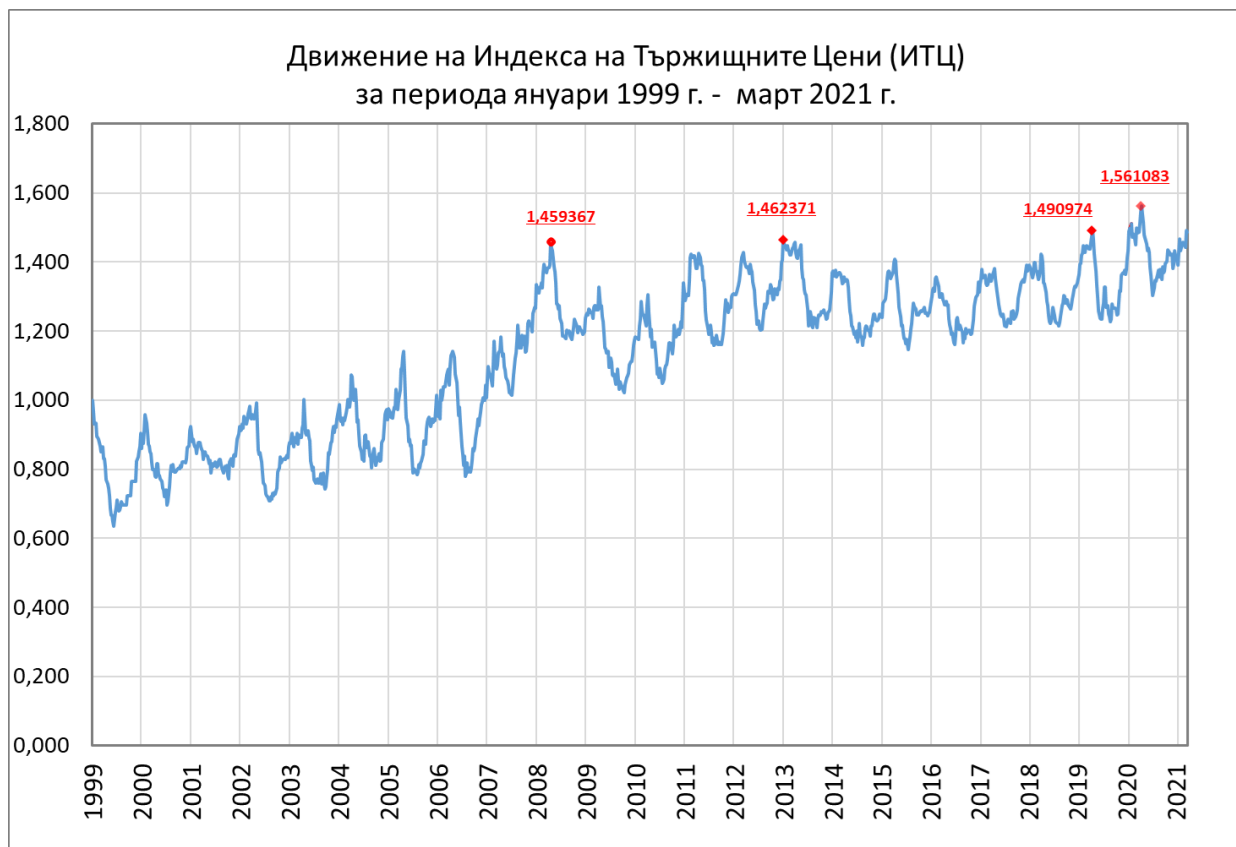
Движението на ИТЦ в периода януари 1999 г. – март 2021 г. следва определени тенденции на силен ръст на стойностите през зимата и ниски нива през лятото. Най-високите стойности за този период индексът достига през първата седмица на месец февруари 2020 г. Пикови стойности, но на малко по-ниска нива, са достигнати и през зимата на 2008 и 2013 и 2019 г. (фиг. 90)

фигура 88 Индекс на тържищните цени 2014/2021 г.

фигура 89 ИТЦ за периода януари 2020 г. – март 2021 г.

фигура 90 ИТЦ за периода януари 1999 г. – март 2021 г

С уважение,
ВЛАДИМИР ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ДКСБТ